

ONDE SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
za rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2023 r.

Sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości
Finansowej przyjętymi do stosowania w Unii Europejskiej

**20
23**

**JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU I
POZOSTAŁYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW**

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2023	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2022
DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA		
Nota 4.2.-4.3. Przychody ze sprzedaży dóbr i usług	1 072 190	1 141 033
Nota 4.2.; 4.4. Koszty sprzedanych dóbr i usług	980 318	1 066 715
Zysk brutto ze sprzedaży	91 872	74 318
Nota 4.4. Koszty sprzedaży	5 248	3 907
Nota 4.4. Koszty ogólnego zarządu	45 658	42 698
Wynik na sprzedaży udziałów w spółce zależnej	6 230	-
Nota 4.6. Pozostałe przychody operacyjne	362	311
Nota 4.6. Pozostałe koszty operacyjne	1 149	1 571
Odwrocenie utraty/(utrata) wartości aktywów finansowych i aktywów z wyceny kontraktów z klientami	(4 547)	1 850
Nota 4.2. Zysk z działalności operacyjnej	41 862	28 303
Nota 4.7. Przychody finansowe	4 659	8 127
Nota 4.7. Koszty finansowe	9 796	14 164
Nota 4.2. Zysk brutto	36 725	22 266
Nota 4.8. Podatek dochodowy	7 002	4 737
Zysk netto za okres obrotowy	29 723	17 529
Pozostałe całkowite dochody	-	-
Całkowity dochód	29 723	17 529
Podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł)	0,55	0,32

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	31.12.2023	31.12.2022
AKTYWA	653 188	605 059
Nota 6.1. Wartości niematerialne	1 435	1 503
Nota 6.1. Rzeczowe aktywa trwałe	30 932	29 376
Nota 5.1.1. Udzielone pożyczki	44 534	25 916
Nota 6.10. Inwestycje w udziały w jednostkach współzależnych	53 887	53 887
Nota 6.10. Inwestycje w udziały w jednostkach zależnych	62 248	59 270
Pozostałe aktywa finansowe	78	391
Nota 4.8. Aktywa z tytułu podatku odroczonego	19 809	6 611
Nota 2.2. Należności z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje	438	337
Aktywa trwałe	213 361	177 291
Nota 6.3. Zapasy	29 192	25 603
Nota 2.2. Należności z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje	3 804	637
Nota 2.3. Wycena kontraktów budowlanych - aktywa	198 663	245 156
Nota 6.4. Należności z tytułu dostaw i usług	107 897	103 984
Nota 6.4. Należności z tytułu podatku dochodowego i VAT	4 011	19 207
Nota 6.4. Pozostałe należności	1 254	1 109
Nota 5.1.1. Udzielone pożyczki	8 196	8 407
Nota 3.7. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	64 665	8 842
Nota 3.7. Środki pieniężne zgromadzone na rachunku VAT	20 513	12 997
Nota 6.5. Pozostałe aktywa	1 632	1 826
Aktywa obrotowe	439 827	427 768
PASYWA	653 188	605 059
Nota 3.1. Kapitał podstawowy	1 091	1 101
Nota 3.1. Akcje własne	-	(30 000)
Kapitał zapasowy	273 110	255 581
Kapitał rezerwowy	44 154	74 144
Nota 3.1. Zyski zatrzymane	32 619	20 425
Kapitał własny	350 974	321 251
Nota 3.2.-3.4. Zadłużenie	9 018	11 401
Nota 6.6. Rezerwy	7 276	4 974
Nota 2.2. Zobowiązania wobec podwykonawców - kaucje	14 001	12 660
Zobowiązania długoterminowe	30 295	29 035
Nota 3.2.-3.4. Zadłużenie	17 502	64 048
Nota 6.6. Rezerwy	438	793
Nota 2.2. Zobowiązania wobec podwykonawców - kaucje	16 470	14 383
Nota 2.3. Wycena kontraktów budowlanych - pasywa	104 718	33 254
Nota 6.8. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	92 466	129 617
Nota 6.8. Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego i VAT	26 687	-
Nota 6.8. Pozostałe zobowiązania	13 638	12 678
Zobowiązania krótkoterminowe	271 919	254 773

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2023 oraz za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2022

	Kapitał podstawowy	Akcje własne	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Zyski zatrzymane	Kapitał własny
Stan na 1 stycznia 2022 r.	1 101	-	239 410	44 144	49 067	333 722
Wynik netto za okres	-	-	-	-	17 529	17 529
Łączne całkowite dochody	-	-	-	-	17 529	17 529
Przeniesienie wyniku netto z roku poprzedniego na kapitał zapasowy i rezerwowy	-	-	16 171	30 000	(46 171)	-
Nabycie akcji własnych	-	(30 000)	-	-	-	(30 000)
Stan na 31 grudnia 2022 r.	1 101	(30 000)	255 581	74 144	20 425	321 251
Stan na 1 stycznia 2023 r.	1 101	(30 000)	255 581	74 144	20 425	321 251
Wynik netto za okres	-	-	-	-	29 723	29 723
Łączne całkowite dochody	-	-	-	-	29 723	29 723
Przeniesienie wyniku netto z roku poprzedniego na kapitał zapasowy	-	-	17 529	-	(17 529)	-
Rejestracja umorzenia akcji własnych	(10)	30 000	-	(29 990)	-	-
Stan na 31 grudnia 2023 r.	1 091	-	273 110	44 154	32 619	350 974

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2023	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2022
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		
Wynik brutto	36 725	22 266
Nota 4.2. Amortyzacja	9 013	7 720
Nota 4.7. Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	(243)	(454)
Nota 4.7. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	3 399	1 725
Nota 6.9. Pozostałe korekty niepieniężne	(258)	(6 598)
Zapłacony podatek dochodowy	(5 583)	(13 091)
Wynik ze sprzedaży spółki zależnej	(6 230)	-
Nota 6.9. Zmiana stanu kapitału obrotowego	97 760	(86 246)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	134 583	(74 678)
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ		
Wpływy ze sprzedaży udziałów w jednostce zależnej	20 521	-
Nota 5.1.2. Wpływy z tytułu spłat udzielonych pożyczek	24 016	10 913
Wpływy pozostałe	349	176
Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(4 252)	(2 377)
Nota 5.1.2. Wydatki z tytułu udzielonych pożyczek	(36 661)	(14 235)
Wydatki na nabycie udziałów w spółkach	(13 625)	(30 587)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(9 652)	(36 110)
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ		
Nota 3.2. Wpływy z tytułu zaciągniętego zadłużenia - kredyty i pożyczki	10 000	148 738
Wpływy pozostałe	-	501
Nota 3.2. Wydatki z tytułu spłaty zadłużenia kredytowego - kapitał	(65 563)	(91 822)
Nota 3.2. Wydatki z tytułu spłaty zadłużenia leasingowego - kapitał	(7 448)	(5 916)
Nota 3.2. Wydatki z tytułu spłaty zadłużenia - odsetki	(6 097)	(5 437)
Nabycia akcji własnych	-	(30 000)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(69 108)	16 064
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO	55 823	(94 724)
Środki pieniężne na początek okresu	8 842	103 566
Środki pieniężne na koniec okresu	64 665	8 842

1.	INFORMACJE OGÓLNE	7
1.1.	WPROWADZENIE	7
1.2.	PODSTAWA SPORZĄDZENIA	7
1.3.	ZASTOSOWANIE NOWYCH I ZMIENIONYCH STANDARDÓW I INTERPRETACJI:	8
2.	KONTRAKTY BUDOWLANE	12
2.1.	PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU KONTRAKTÓW BUDOWLANYCH	14
2.2.	NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KONTRAKTÓW BUDOWLANYCH – KAUCJE	14
2.3.	UZGODNIENIE KWOT NIEZAKOŃCZONYCH KONTRAKTÓW BUDOWLANYCH	15
3.	ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE	16
3.1.	ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	16
3.2.	ZADŁUŻENIE NETTO	18
3.3.	ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK	19
3.4.	ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU LEASINGU	19
3.5.	AKTYWA STANOWIĄCE ZABEZPIECZENIA ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU ZADŁUŻENIA	20
3.6.	AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	20
3.7.	ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	21
4.	NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z WYNIKU	22
4.1.	ALTERNATYWNE MIERNIKI WYNIKÓW	22
4.2.	SEGMENTY SPRAWOZDAWCZE	23
4.3.	PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	26
4.4.	KOSZT WŁASNY SPRZEDAŻY	26
4.5.	KOSZT ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	27
4.6.	POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE	27
4.7.	PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE	27
4.8.	OPODATKOWANIE	28
5.	INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM	30
5.1.	AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	30
5.1.1.	UDZIELONE POŻYCZKI	34
5.1.2.	AKTYWA FINANSOWE – UDZIELONE POŻYCZKI	34
5.2.	ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM	37
5.2.1.	RYZYZKO RYNKOWE – RYZYZKO WALUTOWE	37
5.2.2.	RYZYZKO RYNKOWE – RYZYZKO STÓP PROCENTOWYCH	38
5.2.3.	RYZYZKO KREDYTOWE	39
5.2.4.	RYZYZKO PŁYNNOŚCI	40
5.2.5.	RYZYZKO KLIMATYCZNE	41
6.	NOTY POZOSTAŁE	42
6.1.	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	42
6.1.1.	KWOTY ZOBOWIĄZAŃ UMOWNYCH ZACIĄGNIĘTYCH W CELU NABYCIA RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH	44
6.2.	UTRATA WARTOŚCI AKTYWÓW TRWAŁYCH	45
6.3.	ZAPASY	45
6.4.	NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ NALEŻNOŚCI POZOSTAŁE	45
6.5.	POZOSTAŁE AKTYWA	47
6.6.	REZERWY	47
6.7.	SPRAWY SPORNE	48
6.8.	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ ZOBOWIĄZANIA POZOSTAŁE	50
6.9.	WYJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH	51
6.10.	STRUKTURA GRUPY	52
6.11.	TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	54
6.12.	ZDARZENIA PO ZAKOŃCZENIU OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	55

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1. WPROWADZENIE

Spółka ONDE S.A. (dawniej: Przedsiębiorstwo Budownictwa Drogowo-Inżynieryjnego S.A.) jest spółką akcyjną powstałą 25.09.1998 r. Spółka wpisana jest do Rejestru Przedsiębiorców pod numerem KRS 0000028071. Wpisu dokonał Sąd Rejonowy w Toruniu, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 18.07.2001 r.

Siedziba Spółki znajduje się w Toruniu, przy ulicy Wapiennej 40.

Głównym przedmiotem działalności Spółki ONDE są roboty związane z budową i remontami dróg (PKD 42.11 Z) oraz budowa farm wiatrowych i fotowoltaicznych (PKD 42.99).

Spółka jest jednostką zależną należącą do Grupy Erbud. Podmiotem kontrolującym Spółkę na najwyższym poziomie jest Erbud S.A. Spółka jest notowana na Giełdzie Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie od 2021 roku.

1.2. PODSTAWA SPORZĄDZENIA

Stwierdzenie o zgodności z MSSF

Sprawozdanie finansowe Spółki za okres zakończony 31 grudnia 2023 r. sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonym przez Unię Europejską (dalej „MSFF”).

Sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych polskich („PLN”), a wszystkie wartości podane są w tysiącach.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone według zasady kosztu historycznego.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd w dniu 26 marca 2024 r.

Kontynuacja działalności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę.

Wpływ konfliktu w Ukrainie

Po inwazji Rosji na Ukrainę zarówno cały świat, jak i Polska, stanęły w obliczu kryzysu paliwowego oraz słabnących giełd i walut krajów ościennych. Ceny surowców i ich dostępność stały się dużo większym problemem w branży budowlanej niż zagrożenia związane z COVID-19.

Zarząd na bieżąco monitoruje wpływ sytuacji polityczno-gospodarczej w Ukrainie i w Rosji oraz w Białorusi na działalność Spółki. Od momentu wybuchu wojny mamy do czynienia ze wzrostem cen materiałów budowlanych i robocizny na rynku polskim. Spółka na bieżąco uwzględnia ryzyko wzrostu cen materiałów i robocizny w przygotowywanych kalkulacjach. Zarząd podejmuje działania w celu zmniejszenia wpływu szoku cenowego spowodowanego konfliktem w Ukrainie, takie jak dywersyfikacja działalności pod kątem geograficznym i segmentowym, jednocześnie negocjując warunki kontraktów ze zleceniodawcami.

Wycena do wartości godziwej

W wycenie do wartości godziwej składnika aktywów lub zobowiązania, Spółka bierze pod uwagę właściwości danego składnika aktywów lub zobowiązań, jeżeli uczestnicy rynku biorą te cechy pod uwagę przy wycenie aktywów lub zobowiązań na dzień wyceny. Spółka klasyfikuje zasady pomiaru wartości godziwej wykorzystując hierarchię wartości godziwej odzwierciedlającą wagę danych źródłowych wykorzystywanych do wyceny, zgodną z zapisami MSSF 13. Na poszczególne dni bilansowe Spółka nie posiada pozycji wycenianych do wartości godziwej lecz ujawnia wartość godziwą w odniesieniu do pozycji wycenianych według zamortyzowanego kosztu.

Przeliczanie pozycji w walutach obcych

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Walutą funkcjonalną Spółki i walutą prezentacji sprawozdania finansowego jest złoty polski (PLN).

Transakcje w walutach obcych wykazuje się w księgach na moment początkowego ujęcia w wartości przeliczonej na złote według kursu średniego NBP z dnia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów.

Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

1.3. ZASTOSOWANIE NOWYCH I ZMIENIONYCH STANDARDÓW I INTERPRETACJI:

Zastosowane nowe i zmienione standardy i interpretacje:

W niniejszym sprawozdaniu finansowym zastosowano po raz pierwszy następujące nowe standardy oraz zmiany do obowiązujących standardów, które weszły w życie w 2023 r.:

a) **MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” oraz zmiany do MSSF 17**

MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” został wydany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 18 maja 2017 r., natomiast zmiany do MSSF 17 opublikowano 25 czerwca 2020 r.

MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe zastąpił obowiązujący dotychczas MSSF 4, który zezwalał na różnorodną praktykę w zakresie rozliczania umów ubezpieczeniowych. Nowy standard zasadniczo zmienia rachunkowość wszystkich podmiotów, które zajmują się umowami ubezpieczeniowymi i umowami inwestycyjnymi; niemniej jednak zakres standardu nie jest ograniczony jedynie do firm ubezpieczeniowych, a umowy zawierane przez podmioty inne niż firmy ubezpieczeniowe mogą także zawierać element spełniający definicję umowy ubezpieczeniowej (jak zdefiniowano w MSSF 17).

b) **Zmiana do MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”**

Zmiana dotyczy wymogów przejściowych w związku z zastosowaniem po raz pierwszy MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” oraz MSSF 9 „Instrumenty finansowe”. Celem zmiany jest zapewnienie użyteczności informacji finansowych dla inwestorów w okresie pierwszego zastosowania nowego standardu wprowadzając określone uproszczenia w odniesieniu do prezentacji danych porównawczych.

Zmiana dotyczy wyłącznie zastosowania nowego standardu MSSF 17 i nie ma wpływu na żadne inne wymogi zawarte w MSSF 17.

c) **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” oraz wytyczne Rady MSSF w zakresie ujawnień dotyczących polityk rachunkowości w praktyce**

Zmiana do MSR 1 wprowadza wymóg ujawniania istotnych informacji dotyczących zasad rachunkowości, które zostały zdefiniowane w standardzie. Zmiana wyjaśnia, że informacje na temat polityk rachunkowości są istotne, jeżeli w przypadku ich braku, użytkownicy sprawozdania finansowego nie byłiby w stanie zrozumieć innych istotnych informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym. Ponadto, dokonano również zmian wytycznych Rady w zakresie stosowania koncepcji istotności w praktyce, aby zapewnić wytyczne dotyczące stosowania pojęcia istotności do ujawnień dotyczących zasad rachunkowości.

1. INFORMACJE OGÓLNE**d) Zmiany do MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”**

W 2021 r. Rada opublikowała zmianę do MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów” w zakresie definicji wartości szacunkowych. Zmiana do MSR 8 wyjaśnia, w jaki sposób jednostki powinny odróżniać zmiany zasad rachunkowości od zmian wartości szacunkowych.

e) Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy”

Zmiany do MSR 12 precyzują, w jaki sposób rozliczać podatek odroczony od transakcji takich jak leasing i zobowiązania z tytułu wycofania z eksploatacji. Przed zmianą do standardu istniały niejasności co do tego, czy ujęcie równych kwot aktywa i zobowiązania dla celów księgowych (np. początkowe ujęcie leasingu) pozostające bez wpływu na bieżące rozliczenia podatkowe powoduje konieczność ujęcia sald podatku odroczonego czy też zastosowanie ma tzw. zwolnienie z początkowego ujęcia (ang. initial recognition exemption), które mówi, że nie ujmuje się sald podatku odroczonego, jeśli ujęcie składnika aktywów lub zobowiązań nie ma wpływu na wynik księgowy lub podatkowy na moment tego ujęcia. Zmieniony MSR 12 reguluje tę kwestię wymagając ujęcia podatku odroczonego w powyższej sytuacji poprzez wprowadzenie dodatkowego zapisu, że zwolnienie z początkowego ujęcia nie ma zastosowania, jeżeli jednostka jednocześnie rozpoznaje składnik aktywów i równoznaczny składnik zobowiązań i każdy z nich tworzy różnice przejściowe.

f) Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy”: globalny minimalny podatek dochodowy (Pillar Two)

W maju 2023 r. Rada opublikowała zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy” w odpowiedzi na globalne regulacje w zakresie minimalnego podatku dochodowego Filar II (ang. „Pillar Two”) wydanych przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) w związku z międzynarodową reformą podatkową. Zmiana do MSR 12 przewiduje czasowe zwolnienie z wymogu ujmowania podatku odroczonego wynikającego z uchwalonego prawa podatkowego, które implementuje modelowe zasady Filaru II. Spółki mogą zastosować wytyczne zmienionego standardu MSR 12 od razu, natomiast dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 r. lub później wymagane jest zamieszczenie określonych ujawnień. Na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

Zmiany te w ocenie Zarządu nie mają istotnego wpływu na jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki.

Opublikowane standardy i interpretacje, które jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Spółkę:

W niniejszym jednostkowym sprawozdaniu finansowym Spółka nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu następujących opublikowanych standardów, interpretacji lub poprawek do istniejących standardów przed ich datą wejścia w życie:

a) Zmiana do MSSF 16 „Leasing”

We wrześniu 2022 r. Rada zmieniła standard MSSF 16 „Leasing” uzupełniając wymogi dotyczące późniejszej wyceny obowiązań leasingowego w przypadku transakcji sprzedaży i leasingu zwrotnego, w sytuacji, gdy spełnione są kryteria MSSF 15 i gdy transakcję należy ująć jako sprzedaż.

Zmiana wymaga od sprzedawcy-leasingobiorcy późniejszej wyceny zobowiązań leasingowych wynikających z leasingu zwrotnego w taki sposób, aby nie ujmować zysku lub straty związanej z zachowanym prawem do użytkowania. Nowy wymóg ma szczególne znaczenie w przypadku, gdy leasing zwrotny obejmuje zmienne opłaty leasingowe, które nie zależą od indeksu lub stawki, gdyż opłaty te są wyłączone z „płatności leasingowych” w myśl MSSF 16. Zmieniony standard zawiera nowy przykład, który ilustruje zastosowanie nowego wymogu w tym zakresie. Zmiana obowiązuje począwszy od 1 stycznia 2024 r.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

b) Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”

W 2020 roku Rada opublikowała zmiany do MSR 1, które wyjaśniają kwestię prezentacji zobowiązań jako długo- i krótkoterminowe. W październiku 2022 r. Rada wydała kolejne poprawki do standardu MSR 1, które adresują kwestię klasyfikacji zobowiązań jako długo- i krótkoterminowe, w odniesieniu do których jednostka zobowiązana jest spełniać

1. INFORMACJE OGÓLNE

określone wymogi umowne tzw. kowenanty. Zmieniony standard MSR 1 stanowi, że zobowiązania są klasyfikowane jako krótko- lub długoterminowe w zależności od praw istniejących na koniec okresu sprawozdawczego. Na klasyfikację nie mają wpływu ani oczekiwania jednostki ani zdarzenia po dniu sprawozdawczym (na przykład rezygnacja z kowenantu lub jego naruszenie).

Opublikowane zmiany obowiązują dla sprawozdań finansowych za okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2024 r. lub po tej dacie.

Na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego, zmiany te nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

c) Zmiany do MSR 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych” i MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji” – ujawnianie informacji na temat umów finansowych z dostawcami (“supplier finance arrangement”)

W maju 2023 r. Rada opublikowała zmiany do MSR 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych” oraz MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji. Zmiany do standardów wprowadzają wymogi w zakresie ujawnień na temat umów finansowania dostawców. Zmiany te wymagają ujawnienia specyficznych informacji dotyczących umów finansowych z dostawcami jednostki, aby umożliwić użytkownikom sprawozdań finansowych ocenę wpływu tych umów na zobowiązania i przepływy pieniężne jednostki oraz ekspozycję jednostki na ryzyko płynności. Niniejsze zmiany mają na celu zwiększenie przejrzystości ujawnianych informacji o ustaleniach dokonanych z dostawcami. Zmiany nie wpływają na zasady ujmowania i wyceny, a jedynie na wymogi dotyczące ujawniania informacji. Nowe obowiązki informacyjne będą obowiązywać dla rocznych okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2024 r. lub później.

Na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego, zmiany te nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

d) Zmiany do MSR 21 “Skutki zmian kursów wymiany walut obcych”

W sierpniu 2023 r. Rada opublikowała zmiany do MSR 21 „Skutki zmian kursów wymiany walut obcych”. Wprowadzone zmiany mają ułatwić jednostkom ustalenie, czy dana waluta jest wymierna na inną walutę oraz oszacowanie natychmiastowego kursu wymiany, w przypadku braku wymienialności danej waluty. Ponadto, zmiany do standardu wprowadzają dodatkowe ujawnienia w przypadku braku wymienialności walut na temat sposobu ustalenia alternatywnego kursu wymiany.

Opublikowane zmiany obowiązują dla sprawozdań finansowych za okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2025 r. lub po tej dacie.

Na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego, zmiany te nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

e) MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe”

Standard ten pozwala jednostkom, które sporządzają sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF po raz pierwszy (z dniem 1 stycznia 2016 r. lub po tej dacie), do ujmowania kwot wynikających z działalności o regulowanych cenach, zgodnie z dotychczas stosowanymi zasadami rachunkowości. Dla poprawienia porównywalności, z jednostkami które stosują już MSSF i nie wykazują takich kwot, zgodnie z opublikowanym MSSF 14 kwoty wynikające z działalności o regulowanych cenach, powinny podlegać prezentacji w odrębnej pozycji zarówno w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jak i w rachunku zysków i strat oraz sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów.

Decyzją Unii Europejskiej MSSF 14 nie zostanie zatwierdzony.

f) Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 dot. sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsiębiorcami

Zmiany rozwiązują problem aktualnej niespójności pomiędzy MSSF 10 a MSR 28. Ujęcie księgowe zależy od tego, czy aktywa niepieniężne sprzedane lub wniesione do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsiębiorstwa stanowią „biznes” (ang. business).

1. INFORMACJE OGÓLNE

W przypadku, gdy aktywa niepieniężne stanowią „biznes”, inwestor wykazuje pełny zysk lub stratę na transakcji. Jeżeli zaś aktywa nie spełniają definicji biznesu, inwestor ujmuje zysk lub stratę z tylko w zakresie części stanowiącej udziały innych inwestorów.

Zmiany zostały opublikowane 11 września 2014 r. Na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego, zatwierdzenie tej zmiany jest odroczone przez Unię Europejską. Zmiany te w ocenie Zarządu nie mają istotnego wpływu na jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki.

2. KONTRAKTY BUDOWLANE

Spółka podpisuje umowy w cenach zryczałtowanych (stałych) na realizację kontraktów budowlanych głównie w zakresie budowy farm wiatrowych, farm fotowoltaicznych, budowy i remontów dróg. Niektóre umowy z Klientami zawierają również element zmienny wynagrodzenia w postaci kar, które mogą być nałożone na Spółkę, np. w przypadku opóźnień realizacji kontraktu.

Element zmiennego wynagrodzenia koryguje cenę transakcji oraz kwotę ujmowanych przychodów, tj. Spółka ujmuje w cenie transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego tylko w takim zakresie, w jakim jest wysoce prawdopodobne, że nie nastąpi znaczące odwrócenie skumulowanej kwoty ujętych przychodów gdy niepewność związana ze zmiennością zostanie rozstrzygnięta. Spółka rozpoznaje przychody z tytułu roszczeń jedynie w sytuacji gdy posiada zewnętrzne opinie eksperckie potwierdzające zasadność rozpoznania dodatkowej kwoty wynagrodzenia w oparciu o zapisy w umowie. Do oszacowania wartości przychodów z tytułu roszczeń Spółka korzysta z metody wartości oczekiwanej do oszacowania wynagrodzenia zmiennego. Historycznie, Spółka nie ponosiła kar od swoich odbiorców oraz na żaden z dni bilansowych nie wystąpiły przesłanki do rozpoznania kar na realizowanych kontraktach. Wszelkie zmiany umowy (zmiany zakresu umowy, ceny lub obu tych składników) ujmuje się jako kumulatywną korektę przychodów. Spółka rozpoznaje przychody z tytułu roszczeń jedynie w sytuacji gdy posiada zewnętrzne opinie eksperckie potwierdzające zasadność rozpoznania dodatkowej kwoty wynagrodzenia w oparciu o zapisy umowne.

Ze względu na specyfikę kontraktów budowlanych oraz usług świadczonych przez Spółkę, we wszystkich umowach o roboty budowlane Spółka identyfikuje tylko jeden obowiązek świadczenia, do którego alokowana jest cała wartość wynagrodzenia.

Przychody i koszty z tytułu wykonywanych kontraktów budowlanych Spółka rozpoznaje w czasie, w miarę postępu stopnia wykonywanych prac. Spółka dokonuje pomiaru stopnia wykonania kontraktu stosując metodę opartą na nakładach, tj. ustala wartość przychodów z wykonania kontraktów budowlanych w okresie od dnia zawarcia umowy do dnia bilansowego, proporcjonalnie do stopnia realizacji danego kontraktu, w drodze wyliczenia stopnia zaawansowania prac w oparciu o stosunek rozpoznanych na danym kontrakcie kosztów do całkowitego budżetu kosztów przygotowanego dla danego kontraktu. Od otrzymanej w ten sposób wielkości Spółka odlicza przychody, które wpłynęły na wynik finansowy w latach ubiegłych, uzyskując przychody z tytułu wykonywanych kontraktów budowlanych dotyczące bieżącego okresu. Zmiana szacunku stopnia zaawansowania realizacji umowy traktowana jest jako zmiana szacunku i wpływa na kwotę ujętego przychodu w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku stopnia zaawansowania.

W ocenie Zarządu, taki sposób pomiaru stopnia wykonania kontraktu dostarcza rzetelną informację na temat zaawansowania danego kontraktu, z uwagi na bezpośrednią korelację pomiędzy ponoszonymi nakładami a zaawansowaniem prac budowlanych, które są w istotnym stopniu realizowane również przez podwykonawców Spółki.

Jeżeli stopień zaawansowania niezakończonych usług (w tym budowlanych) lub przewidywany, całkowity koszt jej wykonania nie może być na dzień bilansowy ustalony w sposób wiarygodny, to przychód ustalany jest w wysokości poniesionych w danym okresie sprawozdawczym kosztów, nie wyższych jednak od kosztów, których pokrycie w przyszłości przez zamawiającego jest oczekiwane.

Drugostronnie, wyniki wyceny (tj. ustalenia przychodów metodą stopnia zaawansowania) ujmowane są jako „Aktywa (lub Zobowiązania) z tytułu kontraktów budowlanych”. Salda aktywów z tytułu kontraktów budowlanych są obejmowane odpisem z tytułu utraty wartości, wyliczanego analogicznie jak dla należności handlowych nieprzeterminowanych. Wszystkie aktywa z tytułu kontraktów budowlanych znajdują się w Poziomie 2 modelu utraty wartości i stosuje się do wyliczenia odpisu z tytułu utraty wartości tych aktywów uproszczone podejście na bazie matrycy (analogicznie jak dla należności handlowych). Z uwagi na sposób rozpoznawania sald aktywów z tytułu kontraktów budowlanych, nie podlegają one wiekowaniu i są traktowane w całości jako bieżące, nieprzeterminowane.

Fakturowanie prac wykonywanych w ramach realizacji kontraktów budowlanych odbywa się zgodnie z harmonogramem określonym w umowie, zazwyczaj po zakończeniu danego etapu prac określonego w umowie. Przychody są natomiast rozpoznawane w czasie, w miarę postępu wykonywanych prac. W związku z tym, w czasie realizacji danego kontraktu budowlanego, może istnieć rozbieżność pomiędzy przychodem zafakturowanym, a przychodem rozpoznany metodą od nakładów. Wraz ze wzrostem przychodu rozpoznanego metodą od nakładów, drugostronnie wzrasta saldo „Aktywów z tytułu kontraktów budowlanych”. W momencie wystawienia faktury, księgowane są „Należności z tytułu dostaw i usług” (nota 6.4.) w kwocie brutto, a kwota faktury netto pomniejsza wartość „Aktywów z tytułu kontraktów budowlanych” lub powiększa saldo „Zobowiązań z tytułu kontraktów budowlanych”. Kontrahenci w ramach kontraktów budowlanych podpisywanych ze Spółką zatrzymują część zapłat jako gwarancje dobrego wykonania umowy. Kwoty te ujmowane są jako „Należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucje” i podlegają zwrotowi najczęściej po zakończeniu projektu lub po zakończeniu okresu gwarancji.

Spółka tworzy rezerwy na kontrakty z ujemną marżą w momencie zidentyfikowania przesłanek, że dany realizowany kontrakt budowlany zamknie się ze stratą (budżetowane koszty przekraczają budżetowane przychody). Rezerwy tworzone są w koszty danego okresu w pełnej wartości prognozowanej straty na danym kontrakcie i są wykazywane w bilansie w linii „Rezerwy”.

2. KONTRAKTY BUDOWLANE

Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy Spółka ujmuje jako koszty w momencie ich poniesienia, z uwagi na to, że koszty doprowadzenia do zawarcia umowy nie obciążają bezpośrednio klienta, niezależnie od tego, czy umowa zostanie zawarta.

Spółka udziela swoim odbiorcom jedynie gwarancji podstawowych, które nie stanowią odrębnego zobowiązania do wykonania świadczenia. Okres objęty gwarancją różni się w zależności od realizowanego kontraktu oraz elementów składowych, których dotyczy gwarancja.

Do realizacji swoich prac związanych z realizacją kontraktów budowlanych Spółka angażuje podwykonawców. W odniesieniu do prac wykonywanych przez podwykonawców Spółka działa jako główny wykonawca (ang. principal). Zafakturowane koszty z tytułu ich zatrudnienia ujmuje jako „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług (nota 6.8.)”. Zatrzymane przez Spółkę części zapłat w obec podwykonawców z tytułu gwarancji dobrego wykonania umowy Spółka ujmuje w pozycji „Zobowiązania wobec podwykonawców – kaucje”.

W przypadku niektórych kontraktów budowlanych realizowanych w ramach wspólnych porozumień umownych, w których Spółka jest liderem konsorcjum lub zlecenia, Spółka oceniła, iż występuje w charakterze pośrednika w odniesieniu do prac wykonanych przez drugiego współnika, a które Spółka jako leader fakturuje na rzecz zamawiającego. Spółka określa swoją rolę jako rolę pośrednika w danym zleceniu w przypadku, gdy identyfikuje konkretne dobra oraz usługi, które mają być dostarczone, nad którymi nie sprawuje kontroli przed przekazaniem ich klientowi. W przypadku, gdy Spółka pełni rolę pośrednika, rozpoznaje przychód w momencie wypełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia w umownej kwocie opłaty lub prowizji, będzie uprawniona w zamian za zlecenie dostarczenia konkretnych usług lub dóbr przez inny podmiot. Z uwagi na charakter zawieranych konsorcjów oraz zleceń, w których Spółka pełni rolę lidera, nie występują opisane powyżej opłaty i prowizje, stąd w Spółce nie powstaje przychód z tyt. prowizji za fakturowanie na rzecz klienta prac wykonanych przez drugiego konsorcjanta. Spółka jako przychód ujmuje wyłącznie kwoty wynagrodzenia należnego z tyt. wykonania na rzecz zamawiającego swojego zakresu prac zgodnie z polityką opisaną powyżej.

Ponadto, dla sprzedaży pozostałej, tj. materiałów (kruszywa), towarów oraz produkcji pomocniczej, Spółka rozpoznaje przychody w punkcie w czasie. Przychód ze sprzedaży pozostałej rozpoznawany jest w momencie transferu kontroli na odbiorcę, który jest zbieżny z momentem dostawy danego dobra do odbiorcy.

Termin płatności dla świadczonych przez Spółkę kontraktów o usługi budowlane wynosi od 30 do 180 dni od dnia wystawienia faktury, a dla sprzedaży pozostałej wynosi zazwyczaj 30 dni od dnia wystawienia faktury. Zawierane kontrakty nie zawierają zatem istotnego elementu finansowania za wyjątkiem kwot zafakturowanych z tytułu realizacji kontraktów budowlanych, które spłacane są w późniejszym okresie, gdyż stanowią kaucje zatrzymane przez klienta. Kwoty zatrzymane z poszczególnych faktur stanowią maksymalnie do 10% wynagrodzenia z tyt. realizacji umowy i podlegają zwolnieniu w okresie maksymalnie do 5 lat po zakończeniu realizacji zlecenia. Przychód z realizacji kontraktów budowlanych w części, która jest zatrzymana jako kaucja, ujmowany jest w kwocie zdyskontowanej.

Podział przychodów na przychody rozpoznawane w czasie i punkcie w czasie został zaprezentowany w nocie 4.2.

Zastosowanie metody opartej na nakładach do ujmowania przychodów z tytułu kontraktów budowlanych wymaga szacunku w odniesieniu do określenia stopnia realizacji prac na danym kontrakcie, tj. oszacowania całkowitego budżetu kosztów na danym kontrakcie.

Budżety kosztowe dla danych kontraktów są przygotowywane przez Kadrę Zarządzającą Spółki na etapie ofertowania i aktualizowane w ciągu roku finansowego lub w momencie zidentyfikowania przesłanek do rewizji budżetu kosztowego lub przychodowego. W przypadku zaistnienia zdarzeń pomiędzy oficjalnymi rewizjami budżetu, które w istotny sposób wpływają na wynik kontraktu, wartość całkowitych przychodów lub kosztów kontraktu aktualizowana jest na bieżąco, tj. zmiany zakresu kontraktu znajdują odzwierciedlenie w prowadzonym przez Spółkę systemie wewnętrznym od razu po tym, jak zostaną wynegocjowane przez Spółkę z klientem.

Dla realizowanych kontraktów budowlanych, wzrost/spadek całkowitych budżetowanych kosztów o 2% powoduje odpowiednio spadek/wzrost przychodu rozpoznanego narastająco w księgach Spółki dla danego kontraktu o zbliżonej wartości w punktach procentowych. Wpływ takiej zmiany całkowitego budżetu kosztów na przychody w danym okresie zależy od stopnia realizacji, na którym znajduje się na koniec danego okresu realizowany kontrakt. W przypadku kontraktów o znacznym stopniu zaawansowania, wpływ takiej zmiany na przychody w danym okresie będzie istotniejszy niż w przypadku kontraktu we wczesnej fazie realizacji. Na przestrzeni ostatnich lat, zmiany całkowitych kosztów dla realizowanych projektów zazwyczaj mieściły się w przedziale odchyłań +/- 2% względem pierwotnie budżetowanych kosztów, stąd Spółka prezentuje taką wartość jako możliwą zmianę.

W Spółce funkcjonują stosowne procesy kontroli służące zapewnieniu, że proces budżetowania dla danego projektu odbywa się w oparciu o bieżące i wiarygodne szacunki dotyczące kosztów niezbędnych do realizacji danego kontraktu, podlegające weryfikacji i akceptacji przez wyznaczone do tego procesu osoby. Przygotowany przez Kierownika Projektu budżet podlega weryfikacji przez dyrektora działu, któremu podlega budowa.

2. KONTRAKTY BUDOWLANE

Spółka prowadzi ewidencję realizowanych projektów – umów o kontrakty budowlane w systemie wewnętrznym służącym do zarządzania projektami. Informacje dotyczące danego kontraktu, w tym stopnia jego realizacji, są wprowadzane do systemu przez kierownika kontraktu/budowy, a następnie zatwierdzone przez dyrektora działu, któremu podlega budowa.

2.1. PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU KONTRAKTÓW BUDOWLANYCH

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2023	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2022
	Kontrakty w okresie	Kontrakty w okresie
Kwoty ujęte w okresie		
Przychody z tytułu umów o budowę	1 060 573	1 135 750
Koszty z tytułu umów o budowę	971 371	1 061 274
Wynik przed ujęciem i rozliczeniem przyszłych strat	89 202	74 476
Utworzenie rezerw na przyszłe straty	438	-
Wynik brutto	88 764	74 476
Marża zysku brutto		
bez uwzględnienia rezerw	8%	7%
z uwzględnieniem rezerw	8%	7%

Marża zysku brutto jest definiowana jako zysk brutto ze sprzedaży dzielony przez przychody ze sprzedaży.

2.2. NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KONTRAKTÓW BUDOWLANYCH – KAUCJE

Należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucje są utrzymywane w celu ściągnięcia umownych przepływów, które obejmują wyłącznie spłaty kapitału i odsetek („SPPI” ang. Solely payment of principal and interest) i są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem ewentualnego odpisu aktualizującego. Na moment początkowego ujęcia te aktywa finansowe ujmuje się w wartości nominalnej, tj. według kwot pierwotnie zafakturowanych, pomniejszonych o wartość dyskonta. Sposób kalkulacji wartości dyskonta wskazano w nocie 6.4. Wartość należnych kaucji jest aktualizowana przez Spółkę o odpisy z tytułu utraty wartości ujmowane zgodnie z zasadą rachunkowości wskazane w nocie 6.4. i prezentowane w pozycji „Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych” w sprawozdaniu z wyniku.

Zobowiązania z tytułu kaucji są wyceniane w momencie początkowego ujęcia w wartości godziwej (tj. kwocie płatności zdyskontowanych przy zastosowaniu aktualnej rynkowej stopy procentowej dla takich zobowiązań) i w tej wysokości ujmowany jest koszt usług podwykonawców. W późniejszych okresach zobowiązania z tytułu kaucji wyceniane są według zamortyzowanego kosztu a koszty odsetek ujmowane są w kosztach finansowych.

	2023			2022		
	Zwrot do 12 miesięcy	Zwrot pow. 12 miesięcy	Razem	Zwrot do 12 miesięcy	Zwrot pow. 12 miesięcy	Razem
Należności z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje przed zdyskontowaniem	4 152	511	4 663	684	514	1 198
Odpis z tytułu utraty wartości oraz dyskonto	(348)	(73)	(421)	(47)	(177)	(224)
Należności z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje	3 804	438	4 242	637	337	974
Zobowiązania wobec podwykonawców - kaucje po uwzględnieniu wpływu dyskonta	16 470	14 001	30 471	14 383	12 660	27 043

2. KONTRAKTY BUDOWLANE

Dla wszystkich należności z tytułu kaucji od odbiorców oszacowano odpis z tytułu utraty wartości na podstawie analizy portfelowej, przy wykorzystaniu matrycy odpisów w oparciu o dane historyczne skorygowane o wpływ przyszłych czynników. Wszystkie należności z tyt. kaucji są w przedziale należności nieprzeterminowanych dla których zastosowano współczynniki niewypelnienia zobowiązania analogicznie do współczynników zastosowanych do wyliczenia oczekiwanych strat kredytowych w odniesieniu do aktywów z tyt. kontraktu. Wysokość odpisu z tyt. oczekiwanych strat kredytowych oraz jego zmiany w prezentowanych okresach są nieistotne kwotowo, stąd Spółka nie prezentuje ruchów na tym odpisie.

2.3. UZGODNIENIE KWOT NIEZAKOŃCZONYCH KONTRAKTÓW BUDOWLANYCH

	2023	2022
Przychody z tytułu niezakończonych umów o budowę narastająco	1 902 360	1 880 432
Kwoty zafakturowane do klientów narastająco (bez zaliczek)	1 769 203	1 648 940
Saldo rozliczeń z tytułu niezakończonych kontraktów budowlanych	133 157	231 492
w tym:		
(1) Aktywa z tytułu wykonanych niezafakturowanych prac budowlanych brutto	199 866	246 120
Odpis z tytułu utraty wartości aktywów z tytułu kontraktów budowlanych	(1 203)	(964)
(1a) Aktywa z tytułu wykonanych niezafakturowanych prac budowlanych netto	198 663	245 156
(2) Zobowiązania z tytułu zafakturowanych niewykonanych prac budowlanych	66 709	14 628
(3) Zobowiązania z tytułu wymagalnych niezafakturowanych przez podwykonawców prac budowlanych	9 770	-
Saldo rozliczeń z tytułu kontraktów budowlanych	123 387	231 492
w tym:		
Wycena kontraktów budowlanych - aktywa	198 663	245 156
Wycena kontraktów budowlanych - rozliczenie sald (2)	76 479	14 628
Zobowiązania z tytułu kontraktów budowlanych - zaliczki otrzymane	28 239	18 626
Wycena kontraktów budowlanych - pasywa	104 718	33 254

Dla wszystkich okresów wskazanych w tabeli powyżej, całe salda zobowiązań kontraktowych na początek okresu zostały rozpoznane jako przychody w danym okresie. Pozostała część zmiany salda zobowiązań z tytułu kontraktów budowlanych wynika z nadwyżki przychodów zafakturowanych w danym okresie nad przychodami rozpoznanyymi w sprawozdaniu z wyniku.

Z uwagi na specyfikę prowadzonej działalności, tj. realizacji kontraktów budowlanych, Spółka nie jest w stanie wydzielić kumulatywnych zmian kwot ujętych przychodów, które wynikałyby ze zmian szacunku stopnia zaawansowania prac lub zmian szacunku ceny transakcyjnej w zakresie wystąpienia szacowanych kar od kwot przychodów ujętych w okresie z tyt. postępu prac. Niemniej jednak, jak wskazano w opisie zasad rachunkowości oraz znaczących szacunków: zmiany całkowitych kosztów dla realizowanych projektów nie były znaczące i zazwyczaj mieściły się w przedziale odchyłeń +/- 2% względem pierwotnie budżetowanych kosztów, oraz Spółka w prezentowanych okresach nie ponosiła kar od swoich odbiorców oraz na żaden z dni bilansowych nie wystąpiły przesłanki do rozpoznania kar na realizowanych kontraktach.

Odpis z tyt. utraty wartości aktywów z tyt. kontraktów wyliczany jest przy zastosowaniu matrycy odpisów jak dla należności handlowych. Całe saldo aktywów z tyt. kontraktów we wszystkich prezentowanych okresach jest nieprzeterminowane. Współczynnik odpisu wyliczonego zgodnie z metodą ECL dla aktywów kontraktowych na 31.12.2023 r. wynosił 0,57% oraz na 31.12.2022 r. wynosił 0,4%. Kwoty odpisu oraz ruchy na odpisie z tytułu utraty wartości aktywów z kontraktów budowlanych w prezentowanym sprawozdaniu finansowym są nieistotne, stąd nie zostały zaprezentowane.

Zmiany w wartości aktywów i zobowiązań z wyceny kontraktów wynikają ze specyfiki rozliczania kontraktów budowlanych oraz harmonogramów fakturowania na poszczególnych kontraktach, tj. występują kontrakty o zróżnicowanych harmonogramach płatności, stąd nie występuje typowa zależność między terminem płatności, a wykonaniem obowiązku świadczenia.

3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE

3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE

3.1. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Kapitał podstawowy obejmuje akcje zwykłe i jest wykazywany według wartości nominalnej (zgodnej ze statutem Spółki oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego).

Pozostałe kapitały zapasowe tworzone są głównie z zysku lat ubiegłych, w tym kwot obligatoryjnie przekazywanych na kapitał zapasowy zgodnie z wymogami KSH.

Kapitały rezerwowe tworzone są z zysku lat ubiegłych, z przeznaczeniem na finansowanie dalszego rozwoju Spółki.

Kapitał zapasowy Spółki tworzony jest zgodnie z postanowieniami Kodeksu Spółek Handlowych oraz decyzjami akcjonariuszy. Zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych na pokrycie straty należy utworzyć kapitał zapasowy, do którego przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego. Tak utworzony kapitał zapasowy nie podlega podziałowi. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, jednakże część kapitału zapasowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym i nie podlega on podziałowi na inne cele.

Spółka zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Spółka może odpowiednio kształtować wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy lub wyemitować nowe akcje.

Stopa zwrotu z kapitału - ROE		
	2023	2022
(1) Zysk netto	29 723	17 529
(2) Kapitał własny	350 974	321 251
ROE [(1)/(2) * 100%]	8,47%	5,46%

Wskaźnik ogólnego zadłużenia		
	2023	2022
(1) Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania *	302 214	283 808
(2) Aktywa razem	653 188	605 059
Wskaźnik ogólnego zadłużenia [(1)/(2) * 100%]	46,27%	46,91%

* „Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania” stanowią sumę wszystkich zobowiązań długoterminowych i zobowiązań krótkoterminowych wykazywanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Wysokość osiągniętego wskaźnika zadłużenia we wszystkich prezentowanych okresach mieściła się w zakresie wyznaczonym przez Zarząd jako poziom docelowy kształtowania się tego wskaźnika.

Wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych		
	2023	2022
(1) Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania *	302 214	283 808
(2) Kapitał własny	350 974	321 251
Wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych [(1)/(2)]	86,11%	88,34%

3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE

„Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania” stanowią sumę wszystkich zobowiązań długoterminowych i zobowiązań krótkoterminowych wykazywanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Wysokość osiągniętego wskaźnika zadłużenia kapitałów własnych we wszystkich prezentowanych okresach mieściła się w zakresie wyznaczonym przez Zarząd jako poziom docelowy kształtowania się tego wskaźnika.

Najważniejszym czynnikiem mającym wpływ na kształtowanie się powyższych wskaźników i ich wartość jest zysk netto Spółki.

Kapitał podstawowy

Na 31 grudnia 2023 r. kapitał podstawowy składał się z 54.512.759 akcji o łącznej wartości 1.090.255,18 zł, a struktura Udziałowców posiadających ponad 5% udziału w kapitale zakładowym prezentowała się następująco:

Akcjonariusz	% udziału w kapitale zakładowym
ERBUD S.A.	60,67%
Jacek Leczkowski	6,48%
Generali PTE S.A., zarządzający funduszem Generali OFE	6,01%
Fundusze zarządzane przez Nationale-Nederlanden PTE S.A.	5,53%

Statut Spółki nie przyznaje akcjonariuszom, o których mowa powyżej, żadnych uprawnień osobistych w stosunku do Spółki, w szczególności nie przyznaje prawa do powoływania członków Zarządu ani członków Rady Nadzorczej Spółki.

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku/(straty) netto za okres sprawozdawczy, przypisanego zwykłym akcjonariuszom Spółki, przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w danym okresie sprawozdawczym.

Dla celów kalkulacji rozwodnionego zysku na akcje, zysk/(strata) netto za okres sprawozdawczy przypisana zwykłym akcjonariuszom oraz średnia ważona liczba akcji zwykłych w danym okresie sprawozdawczym korygowane są o efekt wszystkich rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych.

Rozwodniony zysk na jedną akcję jest równy podstawowemu zyskowi na jedną akcję, ponieważ w Spółce nie występują instrumenty rozwadniające.

Poniżej zaprezentowano podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję.

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2023	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2022
Zysk netto	29 723	17 529
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	54 512 759	54 719 655
Podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł)	0,55	0,32

3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE
3.2. ZADŁUŻENIE NETTO

		2023	2022
Nota 3.8.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania (A)	64 665	8 842
Nota 3.3.	Zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek	725	2 039
Nota 3.5.	Zadłużenie z tytułu leasingu	8 293	9 362
	Zadłużenie długoterminowe	9 018	11 401
Nota 3.3.	Zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek	11 739	58 413
Nota 3.5.	Zadłużenie z tytułu leasingu	5 763	5 635
	Zadłużenie krótkoterminowe	17 502	64 048
	Zadłużenie razem (B)	26 520	75 449
	(Zadłużenie netto)/Środki pieniężne i ich ekwiwalenty netto ((A)-(B))	38 145	(66 607)

Zadłużenie netto Spółka definiuje jako saldo zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek oraz leasingu pomniejszone o środki pieniężne i ich ekwiwalenty (w tym środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania zaliczone do aktywów krótkoterminowych). W przypadku występowania nadwyżki środków pieniężnych i ich ekwiwalentów nad zadłużeniem, kwotę netto Spółka określa jako „środki pieniężne i ich ekwiwalenty netto”.

Zmiany zadłużenia w trakcie prezentowanych okresów sprawozdawczych były następujące:

	Zadłużenie z tytułu: Kredytów i pożyczek	Leasingu	Razem zadłużenie
Zadłużenie na 1 stycznia 2022 r.	9 478	12 816	22 294
Wpływy z tytułu zaciągniętego zadłużenia - otrzymane finansowanie	148 738	1 214	149 952
Zawarcie umów leasingu	-	7 033	7 033
Naliczenie odsetek od zadłużenia	4 649	853	5 502
Wydatki z tytułu zaciągniętego zadłużenia - spłata kapitału	91 822	5 916	97 738
Wydatki z tytułu zaciągniętego zadłużenia - spłata odsetek	4 584	853	5 437
Różnice kursowe od zadłużenia w walutach obcych	358	(3)	355
Pozostałe zmiany niepieniężne	(6 365)	(147)	(6 512)
Zmiana zadłużenia w okresie	50 974	2 181	53 155
Zadłużenie na 31 grudnia 2022 r.	60 452	14 997	75 449
Wpływy z tytułu zaciągniętego zadłużenia - otrzymane finansowanie	10 000	-	10 000
Zawarcie umów leasingu	-	6 537	6 537
Naliczenie odsetek od zadłużenia	5 487	1 214	6 701
Wydatki z tytułu zaciągniętego zadłużenia - spłata kapitału	65 563	7 448	73 011
Wydatki z tytułu zaciągniętego zadłużenia - spłata odsetek	5 063	1 034	6 097
Różnice kursowe od zadłużenia w walutach obcych	-	-	-
Pozostałe zmiany niepieniężne	7 151	(210)	6 941
Zmiana zadłużenia w okresie	(47 988)	(941)	(48 929)
Zadłużenie na 31 grudnia 2023 r.	12 464	14 056	26 520

3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE

3.3. ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK

Zobowiązania z tytułu zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek ujmuje się początkowo w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty transakcyjne. Na każdy dzień bilansowy pozycje te są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

	2023	2022
Długoterminowe		
Kredyty bankowe	725	1 517
Pożyczki	-	522
Długoterminowe - razem	725	2 039
Krótkoterminowe		
Kredyty bankowe	791	58 114
Pożyczki	10 948	299
Krótkoterminowe - razem	11 739	58 413
Razem zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek	12 464	60 452

	2023		2022	
	W walucie funkcjonalnej	W walucie obcej	W walucie funkcjonalnej	W walucie obcej
Kredyty i pożyczki				
Długoterminowe	725	-	2 039	-
Krótkoterminowe	11 739	-	58 413	-
Razem	12 464	-	60 452	-

Kredyty wykazane jako długoterminowe i krótkoterminowe oprocentowane są stopą WIBOR ON,1M lub 3M + marża od 1,5pp do 2,15pp. Pożyczki oprocentowane są stopą WIBOR 3M + marża 2,55pp – 3pp oraz stałą stopą 10%. Na podane dni bilansowe, wartość godziwa kredytów i pożyczek nie była istotnie różna od wyceny w koszcie zamortyzowanym. Wartość godziwa kredytów i pożyczek jest szacowana za pomocą modeli zdyskontowanych przepływów (DCF), w oparciu o przepływy pieniężne odzwierciedlające harmonogram spłat otrzymanych kredytów, przy zastosowaniu rynkowej stopy procentowej dla takich zobowiązań (tj. oszacowano stopę dyskonta na poziomie WIBOR 1M na dany dzień powiększony o stały procent wyrażający premię za ryzyko na poziomie 2,15%). Wartość godziwa kredytów i pożyczek długoterminowych wycenianych w koszcie zamortyzowanym jest klasyfikowana do drugiego poziomu hierarchii wartości godziwej.

Kowenanty

W ciągu roku, na dzień 31 grudnia 2023 r. oraz do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego wszystkie kowenanty zostały spełnione.

3.4. ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU LEASINGU

Okres		2023	2022
		Wartość nominalna minimalnych opłat	Wartość nominalna minimalnych opłat
Do 1 roku	Krótkoterminowe	6 788	6 751
Powyżej roku	Długoterminowe	12 817	13 818
Wartość nominalna minimalnych opłat		19 605	20 569
Przyszłe koszty z tytułu leasingu		5 549	5 572
Wartość bieżąca minimalnych opłat		14 056	14 997
Do 1 roku	Krótkoterminowe	5 763	5 635
Powyżej roku	Długoterminowe	8 293	9 362

3.5. AKTYWA STANOWIĄCE ZABEZPIECZENIA ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU ZADŁUŻENIA

	2023	2022
Rzeczowe aktywa trwale	8 133	9 048
Razem	8 133	9 048

Spółka jako zabezpieczenie umów finansowych ustanowiła hipoteki na nieruchomościach. Informacje dotyczące zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek zawarto w nocie 3.3.

3.6. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

	Aktywa warunkowe		Zobowiązania warunkowe	
	2023	2022	2023	2022
Podmioty powiązane				
Gwarancje i poręczenia	147 129	152 257	81 220	70 000
Razem	147 129	152 257	81 220	70 000
Pozostałe jednostki				
Gwarancje i poręczenia	54 101	56 677	334 160	266 780
Razem	54 101	56 677	334 160	266 780

Aktywa warunkowe obejmują otrzymane przez Spółkę od podwykonawców gwarancje i poręczenia z tytułu gwarancji dobrego wykonania oraz rękojmi.

Zobowiązania warunkowe Spółki natomiast dotyczą przede wszystkim zleceń udzielenia gwarancji przez Spółkę oraz przez banki na rzecz kontrahentów Spółki na zabezpieczenie ich roszczeń z tytułu kontraktów budowlanych, głównie gwarancji dobrego wykonania.

Na dzień bilansowy, tj. 31 grudnia 2023 r. ONDE S.A. posiada dostęp do bankowych i ubezpieczeniowych linii wielocelowych o łącznej wartości 842,9 mln zł (w tym limity wspólnie ze spółkami z Grupy ERBUD), które mogą zostać wykorzystane głównie na kredyty, akredytywę, gwarancje bankowe i ubezpieczeniowe. Na dzień bilansowy 31.12.2023 ONDE S.A. wykorzystowała 1,5 mln zł z tytułu zaciągniętych kredytów oraz 322,5 mln zł z tytułu wykorzystanych gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych.

Na dzień bilansowy, tj. 31 grudnia 2022 r. ONDE S.A. posiada dostęp do bankowych i ubezpieczeniowych linii wielocelowych o łącznej wartości 741,0 mln zł (w tym limity wspólnie ze spółkami z Grupy ERBUD), które mogą zostać wykorzystane głównie na kredyty, akredytywę, gwarancje bankowe i ubezpieczeniowe. Na dzień bilansowy 31.12.2022 ONDE S.A. wykorzystowała 57,3 mln zł z tytułu zaciągniętych kredytów oraz 253,5 mln zł z tytułu wykorzystanych gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych.

3.7. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują środki pieniężne w banku i kasie oraz lokaty krótkoterminowe o okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy od dnia założenia.

Środki pieniężne utrzymywane na rachunkach bankowych VAT nie spełniają kryteriów prezentacji jako środki pieniężne i ich ekwiwalenty i są prezentowane w odrębnej linii w bilansie.

Klasyfikacja przyjęta dla celów prezentacji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jest zgodna z klasyfikacją tych środków w Sprawozdaniu z przepływów pieniężnych.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz środki pieniężne na rachunkach VAT i na rachunkach bankowych spełniają test SPPI oraz test modelu biznesowego „utrzymywane w celu ściągnięcia”, w związku z tym wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem odpisu z tytułu utraty wartości ustalonego zgodnie z modelem strat oczekiwanych (zgodnie z polityką przedstawioną w Nocie 6.4).

	2023	2022
Środki pieniężne w kasie	16	67
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	64 649	8 775
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	64 665	8 842

Wartość odpisu z tytułu utraty wartości środków pieniężnych jest nieistotna

Środki pieniężne na rachunkach bankowych VAT na 31.12.2023 r. wyniosły 20 513 tys. zł (na 31.12.2022 r. wyniosły 12 997 tys. zł). Środki te są prezentowane w bilansie w osobnej linii.

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z WYNIKU

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z WYNIKU

4.1. ALTERNATYWNE MIERNIKI WYNIKÓW

Zarząd analizuje wyniki segmentów przy użyciu kluczowych wskaźników efektywności takich jak EBIT, marża EBIT oraz EBITDA i skorygowana EBITDA. Zarząd Spółki uznaje wyżej wymienione miary jako istotne dodatkowe mierniki wyników i dlatego prezentuje je w sprawozdaniu obok mierników zdefiniowanych przez MSSF. Należy mieć na uwadze, że EBIT, marża EBIT i EBITDA nie są wskaźnikami zdefiniowanymi w MSSF oraz nie stanowią mierników wystandaryzowanych, dlatego sposoby ich kalkulacji mogą różnić się między różnymi jednostkami na rynku. W związku z tym, wskaźniki te nie powinny być analizowane osobno lub jako substytuty dla miar zdefiniowanych przez MSSF.

EBITDA i EBIT to mierniki pokazujące wyniki osiągane przez Spółkę po eliminacji wpływu podatku dochodowego, kosztów i przychodów finansowych oraz, w przypadku EBITDA, amortyzacji.

EBITDA definiowana jest jako zysk po opodatkowaniu (wynik netto), powiększony o obciążenia z tytułu podatku dochodowego, koszty finansowe oraz amortyzację, a pomniejszony o przychody finansowe. Skorygowana EBITDA jest definiowana jako EBITDA po eliminacji zdarzeń o charakterze jednorazowym.

Spółka definiuje EBIT jako zysk po opodatkowaniu (wynik netto), powiększony o obciążenia z tytułu podatku dochodowego, koszty finansowe i pomniejszony o przychody finansowe. Skorygowany EBIT jest definiowany jako EBIT po eliminacji zdarzeń o charakterze jednorazowym.

Marża EBIT jest miernikiem pokazującym rentowność Spółki, pomijającym wpływ podatku dochodowego oraz kosztów i przychodów finansowych. Spółka definiuje marżę EBIT (marżę skorygowanego EBIT) jako EBIT (skorygowany EBIT) dzielony przez przychody ze sprzedaży dóbr i usług

	2023	2022
Zysk netto za okres obrotowy	29 723	17 529
Podatek dochodowy	7 002	4 737
Zysk brutto	36 725	22 266
Koszty finansowe	9 796	14 164
Przychody finansowe	4 659	8 127
EBIT	41 862	28 303
Amortyzacja	9 013	7 720
EBITDA	50 875	36 023
Przychody ze sprzedaży dóbr i usług	1 072 190	1 141 033
Marża EBIT	4%	2%

4.2. SEGMENTY SPRAWOZDAWCZE

Spółka na podstawie raportowania zarządczego przedstawianego głównemu decydentowi operacyjnemu (tj. Zarządowi Spółki) zidentyfikowała trzy podstawowe segmenty sprawozdawcze pokrywające się z segmentami operacyjnymi:

- budownictwo drogowo-inżynieryjne (realizacja kontraktów w obszarze infrastruktury drogowej);
- budownictwo w segmencie odnawialnych źródeł energii (realizacja kontraktów dla branży fotowoltaicznej oraz farm wiatrowych); sprzedaż spółek zależnych zajmujących się produkcją energii;
- segment pozostały (sprzedaż kruszywa, materiałów budowlanych oraz produkcji pomocniczej).

Podział działalności na poszczególne segmenty został dokonany na podstawie specyfiki realizowanych kontraktów. Taki podział odpowiada rozłożeniu zasadniczych ryzyk oraz zwrotów z poniesionych nakładów. Klasyfikacja segmentów uległa zmianie od 01 stycznia 2023 r. Prezentacji uległa zmiana segmentów odnawialnych źródeł energii za granicą, które prezentowane są łącznie w jednym segmencie budownictwo w segmencie odnawialnych źródeł energii.

Dane finansowe przygotowywane dla celów sprawozdawczości zarządczej, stanowiące podstawę danych na temat segmentów sprawozdawczych i operacyjnych, oparte są na tych samych zasadach rachunkowości, jakie stosuje się przy sporządzaniu sprawozdań finansowych Spółki. Zarząd Spółki spośród pozycji bilansowych z perspektywy segmentów operacyjnych analizuje jedynie aktywa i zobowiązania z tytułu kontraktów budowlanych.

Sezonowość kontraktów budowlanych cechuje się tym, że przychody w pierwszym kwartale są najniższe w porównaniu do pozostałych kwartałów.

W okresie do 31 grudnia 2023 r. i do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego brak jest zdarzeń o charakterze jednorazowym, które miałyby istotny wpływ na segmenty sprawozdawcze.

W przypadku Spółki segmenty sprawozdawcze pokrywają się z segmentami operacyjnymi.

Główne informacje dotyczące segmentów w okresach sprawozdawczych

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2023			Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2022		
	Kraj (Polska)	Zagranica	Razem	Kraj (Polska)	Zagranica	Razem
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych, w tym:						
Przychody rozpoznawane w czasie	985 823	86 367	1 072 190	1 129 190	11 843	1 141 033
Przychody rozpoznawane w punkcie w czasie	974 206	86 367	1 060 573	1 123 907	11 843	1 135 750
Aktywa trwałe inne niż instrumenty finansowe i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	11 617	-	11 617	5 283	-	5 283
	32 367	-	32 367	30 879	-	30 879

Wszystkie kontrakty budowlane są w cenach stałych (zryczałtowanych) z elementem zmiennym w postaci ewentualnych kar w przypadku nieterminowego wykonania prac.

W segmentach budownictwo drogowo-inżynieryjne oraz w segmencie odnawialnych źródeł energii (OZE) występują zarówno kontrakty długo- jak i krótkoterminowe. Typowy okres trwania kontraktu w segmencie budownictwa dla OZE zamyka się w okresie 9 do 24 miesięcy; w segmencie drogowo-inżynieryjnym długość trwania kontraktu jest zależna od jego kontraktu (w prezentowanych okresach najkrótsze kontrakty trwały 6 miesięcy, a najdłuższe do 5 lat).

W segmencie pozostałym występują wyłącznie kontrakty krótkoterminowe. W segmencie tym nie występują kontrakty, w stosunku do których obowiązek świadczenia nie zostałby zrealizowany w okresie sprawozdawczym.

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z WYNIKU

W segmencie drogowo-inżynieryjnym przychody generowane są od klientów, którymi są głównie podmioty publiczne, a w segmencie OZE od klientów, którymi są podmioty prywatne.

Dane dotyczące przychodów i wyników oraz aktywów i zobowiązań poszczególnych segmentów sprawozdawczych przedstawiono w poniższej tabeli

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2023			
	Budownictwo Drogowo-inżynieryjne	Segment Odnawialnych Źródeł Energii	Segment pozostały	Razem działalność kontynuowana
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	285 186	775 386	11 618	1 072 190
Przychody ze sprzedaży razem	285 186	775 386	11 618	1 072 190
Wyniki segmentów oraz uzgodnienie do zysku brutto Grupy				
Koszt własny sprzedaży	267 143	704 228	8 947	980 318
Marża na sprzedaży	18 043	71 158	2 671	91 872
Marża na sprzedaży %	6%	9%	23%	9%
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	(14 439)	(41 239)	(562)	(56 240)
Sprzedaż spółki zależnej	-	6 230	-	6 230
Wynik segmentu – EBIT	3 604	36 149	2 109	41 862
Marża EBIT	1%	5%	18%	4%
Wynik na działalności finansowej (przychody finansowe minus koszty finansowe)				(5 137)
Wynik brutto				36 725
Podatek dochodowy				7 002
Wynik netto				29 723
Amortyzacja	3 895	5 118	-	9 013
Wynik segmentu – EBITDA	7 499	41 267	2 109	50 875
Aktywa i zobowiązania				
Wycena kontraktów budowlanych - aktywa	64 520	134 143	-	198 663
Aktywa pozostałe	17 899	86 819	-	454 525
Aktywa razem	219 105	134 143	-	653 188
Wycena kontraktów budowlanych - pasywa	17 899	86 819	-	104 718
Pasywa pozostałe	-	-	-	548 470
Pasywa razem	17 899	86 819	-	653 188
Inne istotne pozycje				
Odwroćenie utraty/(utrata) wartości aktywów finansowych i aktywów z wyceny kontraktów	2 028	(3 365)	(3 210)	(4 547)
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne	1 252	-	-	4 252

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z WYNIKU

 Za okres 12
miesięcy
zakończony
31.12.2022

	Budownictwo Drogowo- inżynieryjne	Segment Odnawialnych Źródeł Energii	Segment pozostały	Razem działalność kontynuowana
Przychody razem				
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	212 820	922 929	5 284	1 141 033
Przychody ze sprzedaży razem	212 820	922 929	5 284	1 141 033
Wyniki segmentów oraz uzgodnienie do zysku brutto Grupy				
Koszt własny sprzedaży	201 138	861 904	3 673	1 066 715
Marża na sprzedaży	11 682	61 025	1 611	74 318
Marża na sprzedaży %	5%	7%	30%	7%
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	(6 386)	(38 334)	(1 295)	(46 015)
Wynik segmentu – EBIT	5 296	22 691	316	28 303
Marża EBIT	2%	2%	6%	2%
Wynik na działalności finansowej (przychody finansowe minus koszty finansowe)				(6 037)
Wynik brutto				22 266
Podatek dochodowy				4 737
Wynik netto				17 529
Amortyzacja	2 002	5 718	-	7 720
Wynik segmentu – EBITDA	7 298	28 409	316	36 023
Aktywa i zobowiązania				
Wycena kontraktów budowlanych - aktywa	44 986	200 170	-	245 156
Aktywa pozostałe	-	-	-	359 903
Aktywa razem				605 059
Wycena kontraktów budowlanych - pasywa	20 308	12 946	-	33 254
Pasywa pozostałe				571 805
Pasywa razem	-	-		605 059
Inne istotne pozycje				
Odwrocenie utraty/(utrata) wartości aktywów finansowych i aktywów z wyceny kontraktów	2 523	(673)	-	1 850
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne				2 377
Przychody z tytułu odsetek				7 016
Koszty z tytułu odsetek				5 744

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z WYNIKU

4.3. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY

Główne szacunki w zakresie przychodów dotyczą ujmowania przychodów z tytułu umów o kontrakty budowlane. Zostały one opisane w nocie 4.2.

Poniższa tabela przedstawia informacje odnośnie zagregowanej kwoty cen transakcyjnych alokowanych do obowiązków świadczenia niewykonanych lub nie w pełni wykonanych na dzień bilansowy z tyt. realizacji kontraktów budowlanych

	2023	2022
Łączna wartość otwartych kontraktów	2 615 372	2 529 628
-część stała wynagrodzenia	2 586 796	2 524 128
-część zmienna wynagrodzenia	28 576	5 500
Kumulatywna wartość przychodów z otwartych kontraktów rozpoznana do dnia sprawozdawczego	1 902 360	1 880 432
Wartość przychodów pozostająca do rozpoznania w kolejnych okresach z otwartych kontraktów	713 012	649 196
Długoterminowe (przychody do zrealizowania w okresie od roku do 3 lat od daty bilansowej)	417 271	360 142
Krótkoterminowe (przychody do zrealizowania w okresie poniżej roku od daty bilansowej)	295 741	289 054

Całość wynagrodzenia z tytułu realizacji kontraktów będzie rozliczona w gotówce.

Z uwagi na specyfikę realizowanych kontraktów długoterminowych, nie jest możliwe dokładne oszacowanie przedziałów czasowych, w jakich będą rozpoznawane przychody z rozpoczętych na dany dzień bilansowy kontraktów w horyzoncie dłuższym niż jeden rok.

Dane liczbowe dotyczące przychodów przedstawiono w nocie 4.2 Segmenty sprawozdawcze.

4.4. KOSZT WŁASNY SPRZEDAŻY

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2023	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2022
Usługi obce	470 971	499 583
w tym usługi obce od podwykonawców	387 037	353 108
Zużycie materiałów i energii	457 205	535 403
Koszty świadczeń pracowniczych	73 316	59 500
Amortyzacja	9 013	7 720
Podatki i opłaty	3 699	3 165
Pozostałe koszty rodzajowe	6 623	6 560
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	2 841	1 519
Koszty według rodzaju razem	1 023 668	1 113 450
Zmiana sald z wyceny kontraktów	7 556	(130)
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	(5 248)	(3 907)
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	(45 658)	(42 698)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	980 318	1 066 715

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z WYNIKU

4.5. KOSZT ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

	2023	2022
Wynagrodzenia	58 274	47 035
Koszty programów określonych świadczeń po okresie zatrudnienia	111	77
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia na rzecz pracowników	14 931	12 388
Razem	73 316	59 500

4.6. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE

Pozostałe Przychody Operacyjne

	2023	2022
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	281	176
Rozwiązane rezerwy	-	18
Pozostałe	81	117
Razem pozostałe przychody operacyjne	362	311

Pozostałe Koszty Operacyjne

	2023	2022
Nota 6.6. Utworzone / rozwiązane rezerwy	477	-
Koszty postępowania sądowego	61	272
Kary, grzywny i odszkodowania	516	530
Darowizny	93	657
Pozostałe	2	112
Razem pozostałe koszty operacyjne	1 149	1 571

4.7. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

Przychody Finansowe

	2023	2022
Odsetki		
Nota 5.1.2. Z tytułu udzielonych pożyczek	2 401	3 669
Pozostałe	263	867
Dyskonto kaucji	293	2 480
Różnice kursowe	754	-
Pozostałe	948	1 111
Razem przychody finansowe	4 659	8 127

Koszty Finansowe

	2023	2022
Odsetki		
Nota 3.2. Od kredytów i pożyczek	5 063	4 584
Nota 3.4. Od Leasingów	1 034	853
Pozostałe	1 415	307
Bankowa prowizja przygotowawcza dotycząca finansowania w rachunku bieżącym	392	206
Różnice kursowe	-	6 372
Zabezpieczenie Transakcji Finansowych	1 540	1 783
Pozostałe	352	59
Razem koszty finansowe	9 796	14 164

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z WYNIKU

4.8. OPODATKOWANIE

Na obowiązkowe obciążenie wyniku finansowego składają się dwa elementy: bieżący podatek dochodowy oraz podatek odroczony.

W związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i zobowiązań, a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, Spółka stosując metodę bilansową, tworzy zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego w odniesieniu do dodatnich różnic przejściowych i ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w odniesieniu do ujemnych różnic kursowych oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia przy zastosowaniu zasady ostrożności.

Zobowiązań oraz aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie ujmuje się w przypadku różnic przejściowych powstających na początkowym ujęciu składnika aktywów bądź zobowiązania w transakcji nie stanowiącej połączenia przedsięwzięć oraz w momencie przeprowadzania transakcji nie mających wpływu ani na wynik księgowy ani podatkowy.

Aktywa i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego są kompensowane, jeżeli istnieje tytuł prawny uprawniający do skompensowania należności podatkowych i bieżących zobowiązań podatkowych oraz jeżeli odroczony podatek dotyczy podatku nałożonego przez tą samą władzę podatkową na tego samego podatnika. Oznacza to, iż aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają kompensacie w sprawozdaniach finansowych Spółki.

Spółka rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku tylko w sytuacji, gdy prognozy przyszłych wyników finansowych wskazują na to, że zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na zrealizowanie aktywów w określonej przyszłości.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku. Element osądu w zakresie odzyskiwalności aktywów z tytułu podatku odroczonego stanowią prognozowane przyszłe wyniki finansowe Spółki oraz ich wpływ na odzyskiwalność aktywów.

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2023	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2022
Wynik brutto przed opodatkowaniem	36 725	22 266
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce - 19%	6 978	4 230
Nadwyżka przychodów nieopodatkowanych nad kosztami niebędącymi kosztami uzyskania przychodów	24	507
Podatek wykazany w wyniku finansowym	7 002	4 737
Podatek bieżący	20 200	17
Podatek odroczony	(13 198)	4 720
Efektywna stopa podatkowa	19,07%	21,26%

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z WYNIKU

Poniższa tabela przedstawia zmiany aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego w roku obrotowym:

	Wpływ na			Wpływ na			
	1 stycznia 2022	Wynik netto	Pozostałe całkowite dochody	31 grudnia 2022	Wynik netto	Pozostałe całkowite dochody	31 grudnia 2023
Aktywa z tytułu podatku odroczonego							
Wycena kontraktów budowlanych - pasywa oraz podatkowa produkcja w toku	31 559	20 037	-	51 596	6 793	-	58 389
Rezerwy	2 167	(291)	-	1 876	261	-	2 137
Strata podatkowa	-	370	-	370	(370)	-	-
Naliczone wynagrodzenia i obciążenia	261	83	-	344	(334)	-	10
Odpisy aktualizujące wartość należności	957	(331)	-	626	256	-	882
Inne zobowiązania finansowe	610	(28)	-	582	120	-	702
Pozostałe	31	(29)	-	2	199	-	201
Razem	35 585	19 811	-	55 396	6 925	-	62 321
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego							
Wycena kontraktów budowlanych - aktywa	22 718	24 044	-	46 762	(6 676)	-	40 086
Przeszacowanie aktywów	582	(27)	-	555	(236)	-	319
Wycena bilansowa oraz dyskonto zobowiązań	440	427	-	867	(141)	-	726
Naliczone odsetki od zadłużenia	285	97	-	382	721	-	1 103
Zarachowane przychody	123	(17)	-	106	62	-	168
Pozostałe	106	7	-	113	(3)	-	110
Razem	24 254	24 531	-	48 785	(6 273)	-	42 512
Kompensata aktywów i zobowiązań	24 254			48 785			42 512
Stan po kompensacie	11 331			6 611			19 809
Aktywa	11 331			6 611			19 809
Zobowiązania	-			-			-
Wpływ netto zmian w okresie		(4 720)	-		13 198	-	

Na dzień 31 grudnia 2023 r. oraz 31 grudnia 2022 r. nie wystąpiły ujemne pozycje różnic przejściowych, od których nie ujęto aktywa z tytułu podatku odroczonego.

W tabeli poniżej zawarto okresy realizacji aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

	2023		2022	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Krótkoterminowe	16 289	40 085	53 165	48 117
Długoterminowe	46 032	2 427	2 231	668
Razem	62 321	42 512	55 396	48 785

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

5.1. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE

Zgodnie z MSSF 9 Spółka klasyfikuje instrumenty finansowe do następujących kategorii:

- Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu;
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy;
- Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu;
- Instrumenty pochodne wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń.

Z wyżej podanych kategorii, Spółka posiada tylko pozycje wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu stanowią przede wszystkim:

- Nota 5.1.2. Aktywa finansowe – udzielone pożyczki
- Nota 2.2. Należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucje
- Nota 6.4. Należności z tytułu dostaw i usług
- Nota 6.4. Należności pozostałe
- Nota 4.2. Aktywa z tytułu kontraktów budowlanych
- Nota 3.7. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty
- Nota 3.7. Środki pieniężne na rachunku VAT
- Nota 3.7. Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania
- Nota 5.1. Inne aktywa finansowe (w tym udzielone pożyczki)

Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu obejmują głównie:

- Nota 2.2. Zobowiązania wobec podwykonawców – kaucje
- Nota 2.3. Zobowiązania z tytułu kontraktów budowlanych
- Nota 6.8. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług
- Nota 6.8. Zobowiązania pozostałe
- Noty 3.2. –3.4. Zadłużenie

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYCH

W tabeli poniżej przedstawiono wartość bilansową istotnych grup aktywów finansowych i zobowiązań finansowych w podziale na kategorie. Wartość bilansowa posiadanych przez Spółkę aktywów finansowych i zobowiązań finansowych przedstawionych w poniższych tabelach nie różniła się istotnie od ich wartości godziwej we wszystkich prezentowanych okresach.

Linia w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Kategorie instrumentów finansowych			Razem istotne kategorie
	Aktywa wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania leasingowe	
2023				
Nota 5.1.2. Aktywa finansowe - Udzielone pożyczki	52 730	-	-	52 730
Nota 5.1.1. Aktywa finansowe - pozostałe	-	-	-	-
Nota 2.2. Należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucje	4 242	-	-	4 242
Nota 6.4. Należności z tytułu dostaw i usług	107 897	-	-	107 897
Nota 6.4. Pozostałe należności	1 254	-	-	1 254
Nota 2.3. Wycena kontraktów budowlanych – aktywa	198 663	-	-	198 663
Nota 3.7. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	64 665	-	-	64 665
Nota 3.7. Środki pieniężne na rachunkach VAT	20 513	-	-	20 513
Nota 2.2. Zobowiązania wobec podwykonawców – kaucje	-	30 471	-	30 471
Nota 2.3. Zobowiązania wobec podwykonawców – wycena	-	104 718	-	104 718
Nota 6.8. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	92 466	-	92 466
Nota 6.8. Pozostałe zobowiązania	-	13 638	-	13 638
Nota 3.2.-3.4. Zadłużenie	-	12 464	14 056	26 520
Razem	449 964	253 757	14 056	717 777

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYCH

Linia w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Kategorie instrumentów finansowych			Razem istotne kategorie
	Aktywa wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania leasingowe	
2022				
Nota 5.1.2. Aktywa finansowe - Udzielone pożyczki	34 323	-	-	34 323
Nota 5.1.1. Aktywa finansowe - pozostałe	-	-	-	-
Nota 2.2. Należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucje	974	-	-	974
Nota 6.4. Należności z tytułu dostaw i usług	103 984	-	-	103 984
Nota 6.4. Pozostałe należności	1 109	-	-	1 109
Nota 2.3. Wycena kontraktów budowlanych – aktywa	245 156	-	-	245 156
Nota 3.7. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	8 842	-	-	8 842
Nota 3.7. Środki pieniężne na rachunkach VAT	12 997	-	-	12 997
Nota 2.2. Zobowiązania wobec podwykonawców – kaucje	-	27 043	-	27 043
Nota 2.3. Zobowiązania wobec podwykonawców – wycena	-	33 254	-	33 254
Nota 6.8. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	129 617	-	129 617
Nota 6.8. Pozostałe zobowiązania	-	12 678	-	12 678
Nota 3.2.-3.4. Zadłużenie	-	60 452	14 997	75 449
Razem	407 385	263 044	14 997	685 426

Wpływ tych instrumentów finansowych na wyniki Spółki w okresie sprawozdawczym i analogicznym okresie roku ubiegłego przedstawiono w poniższych tabelach.

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYCH

Kategorie instrumentów finansowych

		Aktywa wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane wg amortyzowanego kosztu	Zobowiązania leasingowe	Razem istotne kategorie
2023					
Wpływ na wynik finansowy					
Nota 4.7.	Przychody finansowe/(koszty finansowe) – odsetki	2 957	(6 298)	(1 214)	(4 555)
Nota 4.7.	Przychody finansowe/(koszty finansowe) - różnice kursowe	754	-	-	754
	Odwrócenie utraty/(utrata) wartości aktywów finansowych i aktywów z wyceny kontraktów z klientami	(4 547)	-	-	(4 547)
	Razem	(836)	(6 298)	(1 214)	(8 348)

Kategorie instrumentów finansowych

		Aktywa wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane wg amortyzowanego kosztu	Zobowiązania leasingowe	Razem istotne kategorie
2022					
Wpływ na wynik finansowy					
Nota 4.7.	Przychody finansowe/(koszty finansowe) – odsetki	7 016	(4 783)	(961)	1 272
Nota 4.7.	Przychody finansowe/(koszty finansowe) - różnice kursowe	-	(6 372)	-	(6 372)
	Odwrócenie utraty/(utrata) wartości aktywów finansowych i aktywów z wyceny kontraktów z klientami	1 850	-	-	1 850
	Razem	8 866	(11 155)	(961)	(3 250)

5.1.1. UDZIELONE POŻYCZKI

Spółka posiadała na dzień bilansowy udziały w spółkach zależnych i współzależnych przedstawione w nocie 6.10. oraz następujące pozycje wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa finansowe:

	2023	2022
Udzielone pożyczki	52 730	34 323
Razem	52 730	34 323
Długoterminowe	44 534	25 916
Krótkoterminowe	8 196	8 407

5.1.2. AKTYWA FINANSOWE – UDZIELONE POŻYCZKI

Instrumenty dłużne utrzymywane w celu ściągnięcia umownych przepływów, które obejmują wyłącznie spłaty kapitału i odsetek („SPPI” ang. Solely payment of principal and interest), są wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Na moment początkowego ujęcia te aktywa finansowe ujmują się w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne. Przychody z tytułu odsetek wycenia się metodą efektywnej stopy procentowej i wykazuje w pozycji „przychody z tytułu odsetek” w przychodach finansowych. Odpisy z tytułu utraty wartości prezentuje w pozycji „Odwrócenie utraty/(utrata) wartości aktywów finansowych i aktywów z wyceny kontraktów z klientami”.

Wartość aktywów finansowych jest aktualizowana o odpis z tytułu utraty wartości wyliczony metodą oczekiwanych strat kredytowych (expected credit loss). Spółka stosuje trzystopniowy model utraty wartości dla aktywów finansowych:

- Poziom 1 – salda, dla których ryzyko kredytowe nie wzrosło znacząco od początkowego ujęcia lub mają niskie ryzyko kredytowe. Oczekiwane straty kredytowe określa się na podstawie prawdopodobieństwa niewypełnienia zobowiązania w ciągu 12 miesięcy (tj. całkowita oczekiwana strata kredytowa pomnożona jest przez prawdopodobieństwo, że strata wystąpi w ciągu następujących 12 miesięcy);
- Poziom 2 – obejmuje salda, dla których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od początkowego ujęcia, ale brak jest obiektywnych przesłanek utraty wartości; oczekiwane straty kredytowe określa się na podstawie prawdopodobieństwa niewypełnienia zobowiązania przez cały umowny okres życia danego aktywa;
- Poziom 3 – obejmuje salda z obiektywną przesłanką utraty wartości.

Jeżeli udzielone pożyczki mają niskie ryzyko kredytowe, odpis na oczekiwane straty kredytowe ujęty w ciągu danego okresu ogranicza się do 12-miesięcznych oczekiwanych strat kredytowych.

W zakresie w jakim zgodnie z powyższym modelem konieczna jest ocena czy nastąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego, Spółka uwzględnia następujące przesłanki przy dokonywaniu tej oceny:

- pożyczka jest przeterminowana o co najmniej 30 dni;
- nastąpiły zmiany legislacyjne, technologiczne lub makroekonomiczne, które mają znaczący negatywny wpływ na dłużnika;
- pojawiły się informacje o znaczącym niekorzystnym zdarzeniu dotyczącym pożyczki lub innej pożyczki tego samego dłużnika od innego pożyczkodawcy, np. wypowiedzenie umowy pożyczki, naruszenie jej warunków czy renegotiacja warunków ze względu na trudności finansowe itp.
- dłużnik stracił znaczącego klienta lub dostawcę albo doświadczył innych niekorzystnych zmian na swoim rynku.

Aktywa finansowe są spisywane, w całości lub w części, kiedy Spółka wyczerpie praktycznie wszystkie działania w zakresie ściągnięcia i uzna, że nie można już racjonalnie oczekiwać odzyskania należności. Zazwyczaj następuje to, gdy składnik aktywów jest przeterminowany co najmniej 360 dni.

Z udzielonymi pożyczkami wiąże się ryzyko kredytowe oraz ryzyko walutowe, które zostały opisane odpowiednio w Nocie 5.2. Udzielone pożyczki klasyfikowane są w Poziomie 1 modelu utraty wartości. Z uwagi na fakt, że udzielone pożyczki na dzień bilansowy są aktywami finansowymi od jednostek powiązanych, są to w ocenie Spółki aktywa o wysokiej ocenie jakości kredytowej na potrzeby modelu ECL. Wszystkie pożyczki na moment ich udzielenia były zawarte w oparciu o umowy na warunkach rynkowych a stopa oprocentowania odzwierciedla ryzyko kredytowe pożyczkobiorcy. Dla udzielonych pożyczek nie są ustanowione zabezpieczenia.

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYCH

Na podane dni bilansowe, wartość godziwa pożyczek nie była istotnie różna od wyceny w koszcie zamortyzowanym. Wartość godziwa pożyczek jest szacowana za pomocą modeli DCF w oparciu o przepływy pieniężne odzwierciedlające harmonogram spłat udzielonych pożyczek. Założono stopę dyskonta na poziomie WIBOR dla pożyczek w PLN oraz EURIBOR dla pożyczek w EUR na dany dzień, powiększony o stały procent wyrażający premię za ryzyko. Pożyczki wyceniane w koszcie zamortyzowanym są klasyfikowane do drugiego poziomu hierarchii wartości godziwej.

Pożyczki zaklasyfikowane są do Poziomu 1 modelu utraty wartości na wszystkie prezentowane dni bilansowe. Wszystkie udzielone pożyczki na poszczególne dni bilansowe uznane zostały za instrumenty o niskim ryzyku kredytowym, w związku z czym odpis na oczekiwane straty kredytowe ujęty w ciągu danego okresu ogranicza się do 12-miesięcznych oczekiwanych strat kredytowych. Oczekiwaną stratę kredytową wyliczono na podstawie prawdopodobieństwa niewypełnienia zobowiązania, profilu spłat uzgodnionego w umowie pożyczki i oceny odzysków z zabezpieczenia. Na poszczególne dni bilansowe wysokość odpisu z tyt. utraty wartości oraz jego zmiany w prezentowanych okresach były nieistotne kwotowo, stąd Spółka nie prezentuje ruchów na odpisie. Zwiększenie salda pożyczek w wyniku udzielenia nowych pożyczek nie przyczyniło się istotnie do zmiany wysokości odpisu z tyt. utraty wartości

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYCH

Pożyczkobiorca	Waluta pożyczki	Oprocentowanie	Termin spłaty	2023	2022
WTL130	PLN	WIBOR 3M + marża 2,5p.p.	09.04.2025	4 281	2 345
KWE	PLN	WIBOR 3M + marża 3 p.p.	18.12.2027	4 738	3 177
WTL50	PLN	WIBOR 3M + marża 2,5p.p.	14.10.2025	1 956	1 283
WTL20	PLN	WIBOR 3M + marża 2,5p.p.	09.04.2025	1 501	1 389
FW GUMIENICE	PLN	WIBOR 3M + marża 2,5p.p.	31.12.2024	519	1 457
FW GUMIENICE	PLN	WIBOR 3M + marża 2,5p.p.	14.09.2027	1 445	-
ELEKTROWNIA DEPVPL 22	PLN	WIBOR 3M + marża 2,5p.p.	26.11.2027	4 259	1 281
SOLAR SERBY	PLN	WIBOR 3M + marża 3 p.p.	04.03.2024	213	1 534
SOLAR SERBY	PLN	WIBOR 3M + marża 2,5p.p.	19.12.2027	4 862	-
WTL270	PLN	WIBOR 3M + marża 2,5p.p.	11.08.2025	1 547	1 890
WTL40	PLN	WIBOR 3M + marża 2,5p.p.	09.04.2025	1 221	707
WTL150	PLN	WIBOR 3M + marża 2,5p.p.	09.04.2025	381	333
WTL160	PLN	WIBOR 3M + marża 2,5p.p.	09.04.2025	1 106	1 354
WTL120	PLN	WIBOR 3M + marża 2,5p.p.	09.04.2025	386	323
Park Słoneczny Ciechanów	PLN	WIBOR 3M + marża 2,5p.p.	06.03.2027	336	243
WTL80	PLN	WIBOR 3M + marża 2,5p.p.	09.04.2025	897	772
PARK LEWAŁD	PLN	WIBOR 3M + marża 2,5p.p.	05.12.2021	14	344
PARK LEWAŁD	PLN	WIBOR 3M + marża 2,5p.p.	18.12.2027	1 011	-
WTL100	PLN	WIBOR 3M + marża 2,5p.p.	09.04.2025	458	10
WTL140	PLN	WIBOR 3M + marża 2,5p.p.	09.04.2025	59	10
WTL170	PLN	6%	09.04.2025	1 471	407
WTL210	PLN	WIBOR 3M + marża 3 p.p.	14.10.2025	56	8
KADŁUBIE 2	PLN	4%	16.12.2024	2 548	2 387
KADŁUBIE 2	PLN	WIBOR 3M + marża 2,5p.p.	14.09.2025	282	-
SZCZEPANÓW	PLN	6%	16.12.2024	1 044	973
SZCZEPANÓW	PLN	WIBOR 3M + marża 2,5p.p.	14.09.2025	173	-
PfelgeQuartier Beteiligungs	EUR	WIBOR 3M + marża 3 p.p.	31.01.2022	-	3 849
CYRANKA	PLN	WIBOR 3M + marża 2,5p.p.	01.10.2024	-	4 558
SZYBOWICE	PLN	WIBOR 3M + marża 2,5p.p.	04.12.2025	1 489	-
SZYBOWICE	PLN	WIBOR 3M + marża 2,5p.p.	22.11.2024	3 496	3 358
DEVOZE	PLN	WIBOR 3M + marża 2,5p.p.	19.08.2024	16	-
DEVOZE	PLN	WIBOR 3M + marża 2,5p.p.	12.11.2025	362	331
SOLAR KAZIMIERZ BISKUPI	PLN	WIBOR 3M + marża 2,5p.p.	07.12.2027	1 428	-
INVEST PV	PLN	WIBOR 3M + marża 2,5p.p.	24.10.2027	5 430	-
SPV CZERWONA WODA	PLN	WIBOR 3M + marża 2,5p.p.	30.11.2027	3 745	-
Razem, w tym:				52 730	34 323
Długoterminowe				44 534	25 916
Krótkoterminowe				8 196	8 407

5.2. ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

Spółka w toku prowadzonej działalności narażona jest na następujące istotne rodzaje ryzyka finansowego: ryzyko rynkowe (w tym ryzyko walutowe, ryzyko stóp procentowych), ryzyko kredytowe oraz ryzyko płynności. Za ustalenie zasad zarządzania powyższymi ryzykami oraz ich weryfikację odpowiada Zarząd Spółki.

5.2.1. RYZYKO RYNKOWE – RYZYKO WALUTOWE

W ramach podstawowej działalności operacyjnej Spółka zawiera przede wszystkim kontrakty budowlane kwotowane w walucie krajowej (PLN). Czasami Spółka zawiera kontakty dwuwalutowe (w PLN oraz EUR).

Grupa narażona jest na ryzyko walutowe. W ramach podstawowej działalności operacyjnej zawierane są kontrakty budowlane w złotych polskich, a także takie, z realizacji których przychody są i będą denominowane w walucie obcej. Również niektóre ze zobowiązań wynikających z zawartych umów na zakupy materiałów albo towarów są denominowane w walutach obcych – głównie w euro – i z ich tytułu następują płatności. Ryzyko walutowe występuje również w odniesieniu do udzielonych przez Spółkę pożyczek denominowanych w euro. Spółka okresowo zawiera transakcje terminowe oraz nie wyklucza ich zawierania w przyszłości.

2023					
	Ekspozycja na ryzyko walutowe (tys. PLN)	Wpływ na sprawozdanie z wyniku w tys. PLN		Wpływ na pozostałe całkowite dochody w tys. PLN	
		zmiana kursu +10%	zmiana kursu -10%	zmiana kursu +10%	zmiana kursu -10%
Aktywa					
Nota 3.7. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	6 597	660	(660)	-	-
Nota 6.4. Należności z tytułu dostaw i usług	42 282	4 228	(4 228)	-	-
Nota 2.2. Należności z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje	3 788	379	(379)	-	-
Nota 5.1.2. Aktywa finansowe - udzielone pożyczki	-	-	-	-	-
RAZEM	52 667	5 267	(5 267)	-	-
Zobowiązania					
Nota 6.8. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(24 740)	(2 474)	2 474	-	-
Nota 2.2. Zobowiązania z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje	(1 558)	(156)	156	-	-
RAZEM	(26 298)	(2 630)	2 630	-	-
Wpływ razem					
Wpływ zmian kursów - aktywa i zobowiązania razem	26 369	2 637	(2 637)	-	-

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYCH

2022

	Ekspozycja na ryzyko walutowe (tys. PLN)	Wpływ na sprawozdanie z wyniku w tys. PLN		Wpływ na pozostałe całkowite dochody w tys. PLN	
		zmiana kursu +10%	zmiana kursu -10%	zmiana kursu +10%	zmiana kursu -10%
Aktywa					
Nota 6.4. Należności z tytułu dostaw i usług	3 782	378	(378)	-	-
Nota 5.1.2. Aktywa finansowe - udzielone pożyczki	3 849	385	(385)	-	-
RAZEM	7 631	763	(763)	-	-
Zobowiązania					
Nota 6.8. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(1 309)	(131)	131	-	-
Nota 2.2. Zobowiązania z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje	(387)	(39)	39	-	-
RAZEM	(1 696)	(170)	170	-	-
Wpływ zmian kursów - aktywa i zobowiązania razem	5 935	593	(593)	-	-

5.2.2. RYZYKO RYNKOWE – RYZYKO STÓP PROCENTOWYCH

Ryzyko stóp procentowych występuje głównie w związku z korzystaniem przez Spółkę z zadłużenia, tj. kredytów bankowych i pożyczek (nota 3.3.) oraz leasingu (nota 3.4.).

Ponadto Spółka lokuje wolne środki pieniężne częściowo w inwestycje o zmiennej stopie procentowej (lokaty) oraz może udzielać pożyczek w oparciu o zmienną stopę procentową.

Aktywa i zobowiązania oprocentowane według zmiennych stóp procentowych narażają Spółkę na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych. Natomiast oprocentowane według stopy stałej (udzielane pożyczki) narażają Spółkę na ryzyko zmiany wartości godziwej, niemniej jednak ze względu na fakt, iż Spółka nie wycenia tych pozycji do wartości godziwej, wpływ ten nie jest odzwierciedlany w sprawozdaniu finansowym.

Spółka monitoruje stopień narażenia na ryzyko stopy procentowej.

	2023			2022		
	Wartość bilansowa pozycji oprocentowana zmienną stopą procentową	Wpływ na sprawozdanie z wyniku		Wartość bilansowa pozycji oprocentowana zmienną stopą procentową	Wpływ na sprawozdanie z wyniku	
		+100 pb	-100 pb		+100 pb	-100 pb
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 228	22	(22)	8 842	(88)	88
Aktywa finansowe - Udzielone pożyczki	52 730	527	(527)	-	-	-
Zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek	(11 949)	(119)	119	(59 631)	(596)	596
Zadłużenie z tytułu leasingu	(14 056)	(141)	141	(15 000)	(150)	150
Wpływ razem	28 953	289	(289)	(65 789)	(834)	834

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYCH

W tabeli poniżej zaprezentowano pozycje oprocentowane stałą stopą procentową

	2023	2022
	Wartość bilansowa pozycji niepodlegająca ryzyku rynkowemu	Wartość bilansowa pozycji niepodlegająca ryzyku rynkowemu
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	62 437	8 736
Aktywa finansowe - Udzielone pożyczki	-	34 323
Zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek	515	819
	62 952	43 878

5.2.3. RYZYKO KREDYTOWE

Aktywami finansowymi Spółki narażonymi na ryzyko kredytowe są głównie pozycje wymienione w tabeli poniżej.

	2023	2022
Nota 3.7. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	64 665	8 842
Nota 3.7. Środki pieniężne na rachunkach VAT	20 513	12 997
Nota 5.1.2. Aktywa finansowe – udzielone pożyczki	52 730	34 323
Nota 6.4. Należności z tytułu dostaw i usług	107 897	103 984
Nota 2.2. Należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucje	4 242	974
Nota 2.3. Wycena kontraktów budowlanych - aktywa	198 663	245 156
Razem	448 710	406 276

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Spółka minimalizuje ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi i ich ekwiwalentami poprzez dywersyfikację banków, z którymi zawierane są transakcje lokacyjne. Spółka współpracuje z instytucjami finansowymi o wysokiej wiarygodności, zgodnie z informacjami w tabeli poniżej. Na poszczególne dni sprawozdawcze występuje znaczna koncentracja ryzyka kredytowego – informacja o wielkości salda środków pieniężnych zgromadzonych w jednej instytucji finansowej przedstawiona jest poniżej.

Podział salda środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wg ratingu kredytowego przedstawiono w tabeli poniżej. Rating AA-, A-, BBB+, BBB wg Euro Rating to poziom inwestycyjny. Rating BB+, BB jest poza poziomem inwestycyjnym nie mniej jednak kwota środków pieniężnych w tych instytucjach jest marginalna.

Według agencji ratingowej Euro Rating

	2023	2022
Banki o ratingu A-	5,5%	41,8%
Banki o ratingu BBB+	0,0%	10,7%
Banki o ratingu BBB	70,2%	47,4%
Banki o ratingu BBB-	24,2%	0,0%
Banki o ratingu BB+	0,0%	0,1%
Banki o ratingu B+	0,1%	0,0%
	100,0%	100,0%

Na 31 grudnia 2023 r. wartość aktywów pieniężnych i ich ekwiwalentów ulokowana w jednej instytucji finansowej stanowiła około 46% całego salda.

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYCH

Całe saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów na poszczególne dni bilansowe zaliczone jest do Poziomu 1 modelu utraty wartości (tj. salda, dla których ryzyko kredytowe nie wzrosło znacząco od początkowego ujęcia lub ma niskie ryzyko kredytowe).

Odpisy z tytułu utraty wartości środków pieniężnych i ekwiwalentów ustalono indywidualnie dla każdego salda dotyczącego danej instytucji finansowej. Do oceny ryzyka kredytowego użyto zewnętrzne ratingi banków oraz publicznie dostępne informacje dotyczące wskaźników niewypelnienia zobowiązania dla danego ratingu ustalone przez Euro Rating. Analiza wykazała, iż aktywa te mają niskie ryzyko kredytowe na dzień sprawozdawczy. Spółka skorzystała z uproszczenia dozwolonego przez standard i odpis z tytułu utraty wartości ustalono na podstawie 12-miesięcznych strat kredytowych. Kalkulacja odpisu wykazała nieistotną kwotę odpisu z tytułu utraty wartości we wszystkich prezentowanych okresach, stąd Spółka nie prezentuje ruchów na tym odpisie.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywa z tytułu kontraktów budowlanych

W celu ochrony przed ryzykiem kredytowym wynikającym z należności związanych z realizacją kontraktów budowlanych (tj. należności z tytułu dostaw i usług, należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucji oraz z aktywów kontraktowych z tytułu wyceny kontraktów budowlanych), każdy kontrahent przed podpisaniem umowy jest oceniany pod kątem możliwości wywiązania się ze zobowiązań finansowych. Ponadto, w umowach z inwestorami zawierane są klauzule przewidujące prawo do wstrzymania realizacji robót, jeżeli występuje opóźnienie w przekazaniu należności za wykonane usługi. W miarę możliwości tworzy się również zapisy umowne warunkujące dokonywanie płatności podwykonawcom od wpływu środków od inwestora.

W Spółce nie występuje koncentracja ryzyka kredytowego związana z należnościami z tytułu dostaw i usług oraz należnościami z tytułu kontraktów budowlanych – kaucji oraz z aktywów kontraktowych z tytułu wyceny kontraktów budowlanych.

5.2.4. RYZYKO PŁYNNOŚCI

W celu ograniczenia ryzyka utraty płynności, Spółka utrzymuje odpowiednią ilość środków pieniężnych, a także zawiera umowy o linie kredytowe, które służą jako dodatkowe zabezpieczenie płynności. Do finansowania zakupów inwestycyjnych Spółka wykorzystuje środki własne, długoterminowe kredyty lub długoterminowe umowy leasingu, zapewniając odpowiednią trwałość struktury finansowania dla tego rodzaju aktywów.

Spółka stosuje politykę ograniczającą zaangażowanie kredytowe wobec poszczególnych instytucji.

Zarządzanie płynnością wspomagane jest obowiązującym systemem raportowania prognoz płynności przez Spółkę.

Tabele poniżej przedstawiają zobowiązania finansowe Spółki według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności:

	2023					
	Poniżej 3 miesiące	3-12 miesiące	1-5 lat	Powyżej 5 lat	Razem przepływy niezdyskontowane	Wartości bilansowe
Zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek	355	11 476	754	-	12 585	12 464
Zadłużenie z tytułu leasingu	1 960	4 827	10 238	2 580	19 605	14 056
Zobowiązania wobec podwykonawców - kaucje	5 535	2 914	21 044	4 799	34 292	30 471
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	88 047	4 419	-	-	92 466	92 466
Razem	95 897	23 636	32 036	7 379	158 948	149 457

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYCH

	2022					
	Poniżej 3 miesiący	3-12 miesiący	1-5 lat	Powyżej 5 lat	Razem przepływy niezdyskontowane	Wartości bilansowe
Zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek	13 011	46 746	2 213	-	61 970	60 452
Zadłużenie z tytułu leasingu	1 595	5 155	11 353	2 465	20 568	14 997
Zobowiązania wobec podwykonawców - kaucje	10 502	3 808	11 178	5 744	31 232	27 043
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	126 307	3 310	-	-	129 617	129 617
Razem	151 415	59 019	24 744	8 209	243 387	232 109

5.2.5.RYZYKO KLIMATYCZNE

Spółka ONDE monitoruje wpływ ryzyk klimatycznych na działalność Spółki i na dzień dzisiejszy nie identyfikuje istotnego wpływu czynników klimatycznych na prowadzoną działalność. Spółka ONDE konsekwentnie realizuje strategię ESG, przestrzegając wymagań dotyczących aspektów środowiskowych oraz inwestując w rozwój projektów w branży OZE.

6. NOTY POZOSTAŁE

6.1. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Najistotniejsze pozycje rzeczowych aktywów trwałych stanowią środki transportu oraz urządzenia techniczne i maszyny związane przede wszystkim z budownictwem infrastruktury drogowej oraz infrastruktury farm wiatrowych i fotowoltaicznych. Poza tym Spółka posiada również budynki i budowle oraz grunty.

Rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Spółka w przypadku zidentyfikowania przesłanek do możliwości wystąpienia rzeczowych aktywów trwałych przeprowadza test na utratę wartości w oparciu o oszacowanie wartości odzyskiwalnej danego aktywa trwałego. Wartość odzyskiwalna jest określana jako wyższa z dwóch: wartość, jaka jest możliwa do uzyskania przy sprzedaży danego aktywa trwałego pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa kalkulowana w oparciu o zdyskontowane przepływy pieniężne, które zostaną wypracowane przez dane aktywo trwałe lub zespół aktywów (ośrodek wypracowujący środki pieniężne), jeżeli dany składnik aktywów nie generuje niezależnie wpływów pieniężnych.

W wartości początkowej rzeczowych aktywów trwałych Spółka ujmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. Do wartości początkowej zalicza się również koszt części zamiennych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania, tj. Spółka oczekuje, że części zamienne będą wykorzystywane przez okres dłuższy niż jeden rok i jest możliwe ich przypisanie do konkretnej pozycji rzeczowych aktywów trwałych.

Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, ujmowane są w wyniku finansowym w momencie poniesienia.

Spółka corocznie dokonuje weryfikacji wartości końcowej, okresu użytkowania oraz metody amortyzacji składników rzeczowych aktywów trwałych. Weryfikacje przeprowadzone na 31 grudnia 2023 oraz na 31 grudnia 2022 nie skutkowały zmianą pozostałych szacowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji czy wartości końcowych środków trwałych.

Stawki amortyzacji wynoszą według poszczególnych klas środków trwałych (w tym również prawa do użytkowania aktywów należących do danej kategorii):

- Budynki i budowle – 2% - 4,5%
- Urządzenia techniczne i maszyny – 6% - 30%
- Środki transportu – 12,5% - 20%
- Pozostałe – 10% - 33%
- Grunty nie podlegają amortyzacji.

Prawa do użytkowania aktywów są amortyzowane przez okres odzwierciedlający czas, na jaki zawarto umowy. Dla posiadanych przez Spółkę środków trwałych w leasingu, stawki amortyzacji są zbieżne ze stawkami amortyzacji dla własnych aktywów należących do tej samej kategorii, gdyż okres leasingu odpowiada okresowi ekonomicznej użyteczności danego aktywa (uwzględniając opcje przedłużenia) lub umowa zawiera opcję nabycia składnika aktywów i jest rozsądnie pewne iż Spółka z tej opcji skorzysta.

Środki trwałe w budowie wycenia się w wysokości poniesionych kosztów bezpośrednio związanych z nabyciem lub wytworzeniem, w tym kosztów finansowania, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie są amortyzowane do momentu zakończenia ich budowy.

Polityka rachunkowości dotycząca leasingu stosowana od 1 stycznia 2019 roku:

Leasingi ujmowane są jako aktywa z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązania do zapłaty za te prawa w dniu, w którym leasingowane aktywa dostępne są do użytkowania przez Spółkę. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania zaprezentowano w nocie 6.1.

W dacie rozpoczęcia leasingu, zobowiązania leasingowe wyceniane są w kwocie równej bieżącej wartości następujących płatności leasingowych za prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów w okresie leasingu:

- stałe płatności (w tym zasadniczo stałe płatności), pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe;
- zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki;
- kwoty, których zapłaty przez leasingobiorcę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej;
- cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tej opcji;
- kary pieniężne za wypowiedzenie leasingu, jeżeli w warunkach leasingu przewidziano, że leasingobiorca może skorzystać z opcji wypowiedzenia leasingu.

Opłaty leasingowe są dyskontowane przy użyciu stopy procentowej leasingu, jeśli stopę tę można z łatwością ustalić, lub krańcowej stopy oprocentowania długu leasingobiorcy.

Każda opłata leasingowa jest alokowana pomiędzy zobowiązanie a koszt finansowy. Po początkowym ujęciu, zobowiązania leasingowe są wyceniane przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Wartości bilansowe zobowiązań są aktualizowane w celu odzwierciedlenia zmiany w zakresie szacunku okresu leasingu, opcji wykupu, zmiany w opłatach leasingowych i gwarantowanej wartości końcowej oraz modyfikacji umowy leasingu.

Okres leasingu to nieodwoływalny okres leasingu; okresy objęte opcją przedłużenia i wcześniejszego zakończenia leasingu są uwzględnione w okresie leasingu, jeśli istnieje rozsądna pewność, że leasing będzie przedłużony lub umowa zostanie wcześniej zakończona.

Na dzień bilansowy Spółka posiadała następujące grupy rzeczowych aktywów trwałych z uwzględnieniem prawa do użytkowania aktywów:

Grupa rzeczowych aktywów trwałych	2023			2022		
	Wartość brutto	Umorzenie i odpisy aktualizujące	Wartość netto	Wartość brutto	Umorzenie i odpisy aktualizujące	Wartość netto
Grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu)	8 248	1 242	7 006	8 248	871	7 377
w tym leasing	3 620	1 074	2 546	3 787	871	2 916
Budynki i budowle	3 052	1 944	1 108	2 900	1 542	1 358
Urządzenia techniczne i maszyny	38 449	29 806	8 643	33 958	26 344	7 614
w tym leasing	12 430	7 263	5 167	9 696	5 779	3 917
Środki transportu	30 013	18 510	11 503	27 615	15 116	12 499
w tym leasing	15 198	5 122	10 076	15 808	4 152	11 656
Inne środki trwałe	1 515	942	573	1 256	788	468
w tym leasing	49	6	43			
Środki trwałe w budowie	2 099	-	2 099	60	-	60
Razem	83 376	52 444	30 932	74 037	44 661	29 376

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Wartości niematerialne i prawne	Razem
Wartość netto na 1 stycznia 2022 r.	7 553	263	10 106	8 425	137	68	613	27 165
Zwiększenia:								
Zakup	-	-	943	21	329	60	1 025	2 378
Leasing	-	1 214	156	7 694	-	-	-	9 064
Przyjęcie środków trwałych	-	-	-	-	68	(68)	-	-
Zmniejszenia:								
Amortyzacja	176	119	3 591	3 641	66	-	127	7 720
Pozostałe	-	-	-	-	-	-	8	8
Wartość netto na 31 grudnia 2022 r.	7 377	1 358	7 614	12 499	468	60	1 503	30 879
Wartość netto na 1 stycznia 2023 r.	7 377	1 358	7 614	12 499	468	60	1 503	30 879
Zwiększenia:								
Zakup	-	132	1 520	180	210	2 039	171	4 252
Leasing	-	-	3 351	2 971	49	-	-	6 371
Zmniejszenia:								
Amortyzacja	371	382	3 867	4 000	154	-	239	9 013
Pozostałe	-	-	(25)	147	-	-	-	122
Wartość netto na 31 grudnia 2023 r.	7 006	1 108	8 643	11 503	573	2 099	1 435	32 367

Amortyzacja

	2023	2022
Koszty ogólnego zarządu	3 388	927
Koszty wytworzenia sprzedanych produktów i usług	5 625	6 793
Razem	9 013	7 720

Prawo do użytkowania aktywów w leasingu, zobowiązania leasingowe

Przyjęto następujące uproszczenia dozwolone przez MSSF 16:

- nie aktywuje się umów leasingowych w odniesieniu do aktywów niskocennych (poniżej 15 tys. zł),
- pomija się umowy, które ulegną rozwiązaniu w ciągu bieżącego roku,

Spółka nie zawierała w trakcie okresu, którego dotyczy niniejsze jednostkowe sprawozdanie, umów leasingu na okres krótszy niż 12 m-cy. Zawierane umowy leasingu nie posiadały elementu zmiennego wynagrodzenia dla leasingodawcy.

Opłaty związane z wszystkimi leasingami krótkoterminowymi i leasingami niskocennych aktywów są ujmowane liniowo jako koszt w wyniku finansowym.

Dane dotyczące zastosowania MSSF 16 zaprezentowano w poniższej tabeli.

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	RAZEM
Wartość netto na dzień 01.01.2022	3 093	-	5 581	7 351	-	16 025
Zwiększenie z tytułu przyjęcia w leasing	-	1 214	156	7 695	-	9 065
Zmniejszenie wynikające z przekwalifikowania - z prawa do użytkowania aktywów w leasingu na rzeczowe aktywa trwałe	-	-	-	(745)	-	(745)
Amortyzacja	(176)	-	(1 821)	(2 645)	-	(4 642)
Wartość netto na dzień 31.12.2022	2 917	1 214	3 916	11 656	-	19 703
Wartość netto na dzień 01.01.2023	2 917	1 214	3 916	11 656	-	19 703
Zwiększenie z tytułu przyjęcia w leasing	-	-	3 351	2 971	49	6 371
Zmniejszenie wynikające z przekwalifikowania - z prawa do użytkowania aktywów w leasingu na rzeczowe aktywa trwałe	-	-	-	(1 531)	-	(1 531)
Amortyzacja	(370)	(278)	(2 100)	(3 021)	(6)	(5 775)
Wartość netto na dzień 31.12.2023	2 547	936	5 167	10 075	43	18 768

6.1.1. KWOTY ZOBOWIĄZAŃ UMOWNYCH ZACIĄGNIĘTYCH W CELU NABYCIA RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH

Na dzień 31 grudnia 2023 r. oraz na 31 grudnia 2022 r. Spółka nie posiadała umownych zobowiązań związanych z umowami zakupu aktywów trwałych oraz zawartych umów leasingu co do których okres leasingu jeszcze się nie rozpoczął i nie zostały wykazane w zobowiązaniach leasingowych w tym zakresie.

6.2. UTRATA WARTOŚCI AKTYWÓW TRWAŁYCH

Utrata wartości aktywów trwałych

Spółka nie zidentyfikowała czynników, które mogłyby wskazywać na przesłanki do utraty wartości aktywów trwałych, w związku z czym, na 31 grudnia 2023 r. nie przeprowadzono testu na utratę wartości.

6.3. ZAPASY

W ramach poszczególnych grup zapasów ujmowane są głównie następujące pozycje:

- Materiały: elementy składowane w miejscach magazynowania przeznaczone do wykorzystania w procesach produkcyjnych, zwłaszcza do zużycia w działalności budowlanej;
- Produkcja w toku
- Produkty gotowe

Materiały wycenia się w cenie nabycia, a ich rozchód przy zastosowaniu metody „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”. Produkcję w toku oraz wyroby gotowe wycenia się w wysokości kosztu bezpośrednich materiałów i robocizny, wraz z odpowiednim narzutem pośrednich kosztów produkcji, ustalonym przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego. Na dzień bilansowy zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia lub kosztu wytworzenia i ceny sprzedaży netto.

Do materiałów Spółka zalicza składowane na terenach budów składniki zapasów o ogólnym przeznaczeniu, niskim stopniu przetworzenia, które mogą w prosty sposób oraz bez ponoszenia istotnych kosztów zostać wykorzystane dla innych kontraktów lub sprzedane (w przypadku, gdy okażą się niepotrzebne do realizacji danego kontraktu). Składnikami zapasów nie są natomiast elementy składowane na terenach budów o przeznaczeniu specyficznym dla danej budowy lub przetworzone we własnym zakresie lub przez podwykonawcę, takie co do których nie jest pewne, iż w prosty sposób mogą zostać wykorzystane dla innych kontraktów lub sprzedane. Takie pozycje odnoszone są bezpośrednio w koszt kontraktu i włączane są tym samym do wyceny kontraktu według stopnia zaawansowania (szczegóły opisano w nocie 6.3.).

Jako projekty OZE Grupa identyfikuje osobną kategorię produktów gotowych, którymi są rozwijane we własnym zakresie projekty farm wiatrowych i fotowoltaicznych. Projekty OZE wyceniane są według niższej z dwóch wartości - kosztu wytworzenia i możliwej ceny do uzyskania ze sprzedaży netto. Cena sprzedaży netto jest to szacowana cena sprzedaży oceniana przez Zarząd na podstawie danych rynkowych.

	2023	2022
Materiały	26 758	25 388
Produkcja w toku	2 192	233
Produkty gotowe	366	111
Towary	6	-
Wartość brutto zapasów	29 322	25 732
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	130	129
Wartość netto zapasów	29 192	25 603

6.4. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ NALEŻNOŚCI POZOSTAŁE

Do należności z tytułu dostaw i usług oraz należności pozostałych Spółka zalicza przede wszystkim należności z tytułu dostaw i usług od podmiotów niepowiązanych (głównie z tytułu wystawionych faktur wynikających z realizacji przez Spółkę kontraktów budowlanych) oraz należności budżetowe, w tym należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych oraz z tytułu podatku od towarów i usług.

Należności z tytułu dostaw i usług, których termin zapadalności wynosi zazwyczaj od 30 do 180 dni, ujmowane są w wartości nominalnej, tj. według kwot pierwotnie zafakturowanych. Należności z tytułu dostaw i usług utrzymywane są w celu ściągnięcia oraz spełniają test SPPI w związku z tym na dzień bilansowy pozycje te wyceniane są według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem odpisu aktualizującego wyliczonego przy zastosowaniu modelu strat oczekiwanych.

Należności budżetowe ujmuje się w wysokości kwoty należnej Spółce zgodnie z obowiązującymi i mającymi zastosowanie przepisami.

MSSF 9 wymaga oszacowania oczekiwanej straty dla aktywów finansowych, niezależnie od tego czy wystąpiły, czy też nie przesłanki na utratę wartości. W przypadku należności handlowych, Spółka stosuje podejście uproszczone i wycenia odpisy z tytułu utraty wartości w wysokości strat kredytowych oczekiwanych w całym okresie życia należności od momentu początkowego ujęcia należności. Dla należności handlowych, które w oparciu o przeprowadzoną analizę portfelową zostały ocenione jako należności, które nie utraciły wartości, oszacowanie ewentualnych odpisów aktualizacyjnych jest oparte na wykorzystaniu matrycy odpisów, w której odpisy oblicza się dla należności handlowych zaliczonych do różnych przedziałów wiekowych (okresów przeterminowania), przy zastosowaniu współczynnika niewypełnienia zobowiązania. Współczynnik niewypełnienia zobowiązania ustala się w oparciu o dane historyczne (wyliczone na bazie ostatnich 5 lat) skorygowane o wpływ przyszłych czynników.

W analogiczny sposób Spółka kalkuluje odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych dla należności z tytułu kaucji oraz aktywów z tytułu kontraktów budowlanych; salda w odniesieniu do których termin płatności nie upłynął zaliczane są do przedziału „nieprzeterminowane” w matrycy odpisów a odpis liczony jest przy uwzględnieniu współczynnika nieściągalności dla należności nieprzeterminowanych.

Dla należności handlowych, dla których istnieją przesłanki do utraty wartości (np. należności sporne), utworzono specyficzne dodatkowe odpisy w zależności od indywidualnej oceny ich odzyskiwalności.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny (dotyczy należności z tytułu kaucji), wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto, odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

	2023			2022		
	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto
Należności z tytułu dostaw i usług	110 917	3 020	107 897	106 093	2 109	103 984
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	-	-	-	14 819	-	14 819
Pozostałe należności budżetowe	4 011	-	4 011	4 388	-	4 388
Pozostałe należności	1 254	-	1 254	1 109	-	1 109
Razem	116 182	3 020	113 162	126 409	2 109	124 300

Zmiany odpisu aktualizującego wartość należności z tytułu dostaw i usług zaprezentowano w tabeli poniżej:

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2023	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2022
Odpisy aktualizujące na początek okresu	2 109	4 206
Utworzenie/(odwrócenie) odpisów indywidualnych	384	(2 245)
Utworzenie/(odwrócenie) odpisów wg matrycy odpisów	564	148
Odwrócenie odpisów indywidualnych	(37)	-
Odpisy aktualizujące na koniec okresu, w tym	3 020	2 109
Odpis wyliczony na bazie matrycy	1 827	1 263
Odpis indywidualny	1 193	846
Razem	3 020	2 109

	2023	2022
Należności nieprzeterminowane	44 135	44 628
Należności przeterminowane:	63 762	59 356
Do 1 miesiąca	17 332	37 037
1-3 miesięcy	28 053	13 002
3-6 miesięcy	16 389	6 000
6 miesięcy - 1 rok	1 914	2 187
Powyżej 1 roku	74	1 130
Razem	107 897	103 984

6.5. POZOSTAŁE AKTYWA

Pozycja Ubezpieczenia to przedpłaty dokonywane przez Spółkę z tytułu umów ubezpieczeń dotyczących przyszłych okresów sprawozdawczych. Ujmowane są one w ramach rachunku wyników stosownie do upływu czasu.

W pozycji Przedpłaty Spółka ujmuje kwoty uiszczone na poczet zawartych umów przedwstępnych nabycia udziałów w Spółkach niespełniające definicji derywatów zgodnie z MSSF 9.

	2023	2022
Przedpłaty	794	794
Ubezpieczenia	602	694
Pozostałe	236	338
Razem	1 632	1 826

6.6. REZERWY

Rezerwy obejmują głównie rezerwy na naprawy gwarancyjne, rezerwy na świadczenia pracownicze i świadczenia po okresie zatrudnienia oraz rezerwy na sprawy sądowe i sporne.

Rezerwy na naprawy gwarancyjne

Rezerwy na koszty napraw gwarancyjnych wynikają z udzielania przez Spółkę gwarancji na świadczone usługi budowlane. Rezerwę tworzy się w wysokości ustalonej wskaźnikiem procentowym, będącym ilorazem historycznie poniesionych kosztów na naprawy gwarancyjne oraz historycznie ujętych przychodów z tytułu realizacji kontraktów budowlanych. Koszty rezerwy na naprawy gwarancyjne ujmuje się w kosztach sprzedanych usług. W przypadku usług innych niż usługi budowlane, głównie usług serwisowych, rezerwy na koszty napraw gwarancyjnych tworzy się na podstawie danych historycznych oraz wiarygodnego szacunku kwoty obowiązku z tego tytułu. Założenia zastosowane do obliczenia rezerwy na naprawy gwarancyjne na 31 grudnia 2023 r. zostały oparte na ewidencji napraw gwarancyjnych w latach 2019-2023 i odpowiednio na 31 grudnia 2022 r. – 2018 – 2022.

Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia

Do grupy tej zalicza się rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe, do wypłaty których Spółka zobowiązana jest zgodnie z przepisami prawa oraz regulaminem wynagradzania. Wysokość rezerwy ustalana jest w wartości bieżącej przy zastosowaniu technik aktuarialnych, wymagających przyjęcia pewnych założeń. Założenia niezbędne do wyceny obejmują wysokość stop dyskontowych, prognozowanych stóp zwrotu z aktywów oraz prognozowanych podwyżek wynagrodzeń. Ze względu na złożoność wyceny, przyjęte założenia, a także swój długoterminowy charakter, zobowiązania z tytułu wyżej wymienionych świadczeń są bardzo wrażliwe na zmiany założeń. Wszystkie powyższe założenia są weryfikowane oraz zaktualizowane na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Rezerwy na sprawy sądowe i sporne

Szczegółowej analizie potencjalnych ryzyk związanych z prowadzonymi sprawami sądowymi, podejmowania decyzji o konieczności ujęcia skutków tych postępowań w sprawozdaniu finansowym Spółki oraz wysokości rezerwy dokonują departamenty prawne oraz Zarząd.

Rezerwy w podziale na grupy zaprezentowane zostały w poniższej tabeli:

	Rezerwy na naprawy gwarancyjne	Rezerwy na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia	Inne	Razem
Stan na 01.01.2022	4 800	543	-	5 343
Zwiększenie	-	-	793	793
Rozwiązanie	250	119	-	369
Stan na 31.12.2022	4 550	424	793	5 767
krótkoterminowe	-	-	793	793
długoterminowe	4 550	424	-	4 974
Stan na 01.01.2023	4 550	424	793	5 767
Zwiększenie	1 947	-	914	2 861
Wykorzystanie	-	121	793	914
Stan na 31.12.2023	6 497	303	914	7 714
krótkoterminowe	-	-	438	438
długoterminowe	6 497	303	476	7 276

6.7. SPRAWY SPORNE

Na dzień bilansowy Spółka uczestniczy w postępowaniach sądowych, zarówno jako strona pozwana i pozywająca. Stan spraw o istotnym znaczeniu:

Strona sporu	Opis przedmiotu sporu
Wzywający: 1. ONDE S.A., 2. Przedsiębiorstwo Inżynierskich Robót Kolejowych „TOR-KRAK” Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie 3. syndyk masy upadłości Firma „Gotowski – Budownictwo Komunikacyjne i Przemysłowe” Sp. z o.o. w upadłości z siedzibą w Bydgoszczy Przeciwnik: Miasto Bydgoszcz; Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Bydgoszczy sp. z o.o. Wartość przedmiotu sporu: 6 478 982 PLN	W dniu 30 grudnia 2022r. Wzywająca skierowała wniosek o zawiązanie do próby ugodowej do Przeciwnika, w którym zawiązała Przeciwnika do zawarcia ugody sądowej w sprawie zapłaty przez niego dodatkowego wynagrodzenia na rzecz Wzywającego z tytułu kosztów tymczasowej organizacji ruchu w wydłużonym okresie trwania umowy nr 159/ZDMiKP/18 o roboty budowlane zawartej w dniu 29 listopada 2018r. Należność objęta wnioskiem dotyczy powstałych kosztów tymczasowej organizacji ruchu po stronie Wzywającego obejmując okres łącznie 196 dni. Wzywająca przed złożeniem wniosku zgłosiła roszczenie w marcu 2022r. , a następnie w listopadzie 2022r. skierowała przedsądowe wezwanie do zapłaty obejmujące należność dochodzoną wnioskiem. Na dzień 13 kwietnia 2023r. wyznaczono termin posiedzenia, które się nie odbyło z uwag na podjęte rozmowy ugodowe pomiędzy Stronami, które są kontynuowane. W sprawie brak jest wyznaczonego nowego terminu posiedzenia. Strony od kwietnia 2023r. do początku grudnia 2023r. prowadziły z przerwami rozmowy zmierzające do zawarcia ewentualnej ugody sądowej. Strony pozasądowo nie osiągnęły porozumienia. Wyznaczono nowy termin posiedzenia ugodowego na dzień 8 lutego 2024r. podczas którego nie zawarto ugody sądowej. Wobec powyższego w dniu 9 lutego 2024r. złożono pozew o zapłatę kwoty objętej wnioskiem o zawiązanie do próby ugodowej. Zarząd przewiduje uwzględnienie powództwa w całości / w części. Należności prezentowane w bilansie w związku ze sprawą nie są objęte odpisem.

Wierzyciel: ONDE S.A. Dłużnik: PflegeQuartier Beteiligungs GmbH Poręczyciel: Andreas Skoberne Wartość przedmiotu sporu: 870 000,00 EUR	W dniu 17 stycznia 2018r. doszło do zawarcia umowy pożyczki z Dłużnikiem kwoty 750 000,00 EUR. Zgodnie z treścią umowy cała należność winna zostać zwrócona najpóźniej do 31 stycznia 2020 roku. W grudniu 2021 roku podjęto próbę polubownego zakończenia sporu, zostało wystosowane wezwanie do zapłaty. Dłużnik nie dokonał zapłaty należności w jakiegokolwiek części. Sprawa została przekazana do prowadzenia przez zewnętrzną Kancelarię na terenie Niemiec. W dniu 14 lutego 2022 roku zostało skierowane ponownie ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty wystosowane przez pełnomocnika, z wyznaczonym terminem płatności do 25 lutego 2022 roku. Na skutek braku dokonania płatności w dniu 1 marca 2022 roku został złożony wniosek o wszczęcie postępowania upominawczego przeciwko poręczycielowi, który złożył sprzeciw. Na skutek powyższego sprawa została przekazana do Sądu Landgericht w Dortmundzie. Pozew o zapłatę przeciwko poręczycielowi został złożony do w/w sądu w dniu 23 maja 2022r. Sąd wszczął pisemne postępowanie przygotowawcze. Pozwany nie zajął stanowiska w sprawie. W lipcu 2022r. Landgericht w Dortmundzie wydał wyrok zaoczny przeciwko Poręczycielowi, który się od niego nie odwołał. Wobec Dłużnika toczą się następujące postępowania egzekucyjne: o zajęcie akcji Spółki Wohnvoll AG; zajęcie udziałów w PflegeQuartier Düren GmbH, zajęcie rachunku bankowego Dłużnika. Dłużnik dokonał w grudniu 2022r. zapłaty na konto Komornika prowadzącego sprawę egzekucyjną zapłaty w wysokości 100 000,00 EUR, na rzecz Wierzydela Komornik dokonał po potrąceniu kosztów postępowania egzekucyjnego wpłaty w dniu 5 grudnia 2022r. w wysokości 99 961,11 EUR. Wobec Poręczyciela wszczęto postępowanie egzekucyjne na podstawie wykonanego wyroku zaocznego. Następnie Dłużnik dokonał w kwietniu 2023r. zapłaty na konto Komornika prowadzącego sprawę egzekucyjną w wysokości 75 000,00 EUR, na rzecz Wierzydela. Komornik dokonał po potrąceniu kosztów postępowania egzekucyjnego wpłaty w dniu 14 kwietnia 2023r. w wysokości 74 994,72 EUR na rzecz Wierzydela. W toku postępowania egzekucyjnego doszło do zajęcia rachunków bankowych Poręczyciela, wystąpiono o wydanie nakazu aresztowania. W sierpniu 2023r. doszło do przeszukania przez Komornika lokalu mieszkalnego, pod którym był zameldowany Poręczyciel, w którym nie przebywał. W sprawie doszło do negatywnego wpisu w rejestrze Schufa i rejestru dłużników wobec A. Skoberne. Ponadto złożono wniosek o zajęcie roszczeń z tytułu wynagrodzenia za pracę dla A. Skoberne na stanowisku członka zarządu w spółce PQ Grundstücksverwaltungs. W styczniu 2024r. złożono pozew o zapłatę przeciwko PQ Service GmbH o zapłatę kwoty 821.850, 88 EUR. Na 31.12.2023 odpis należności w pełnej wysokości.
Wzywający: 1. ONDE S.A., 2. Przedsiębiorstwo Inżynierskich Robót Kolejowych „TOR-KRAK” Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie 3. syndyk masy upadłości Firma „Gotowski – Budownictwo Komunikacyjne i Przemysłowe” Sp. z o.o. w upadłości z siedzibą w Bydgoszczy Przeciwnik: Miasto Bydgoszcz; Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Bydgoszczy sp. z o.o. Wartość przedmiotu sporu: 2 570 390 PLN	W dniu 21 grudnia 2023r. Wzywająca skierowała wniosek o zawezwanie do próby ugodowej do Przeciwnika, w którym zawezwała Przeciwnika do zawarcia ugody sądowej w sprawie zapłaty przez niego na rzecz Konsorcjum: dodatkowego wynagrodzenie tytułem poniesionych kosztów związanych z przedłużeniem terminów Umowy nr 159/ZDMiKP/18 o 105 dni (z wyłączeniem kosztów tymczasowej organizacji ruchu), zwrotu kosztu nabycia drzew przez Wzywającą w związku z przedłużeniem realizacji Umowy nr 159/ZDMiKP/18 co doprowadziło do konieczności nabywania materiałów przez Konsorcjum w późniejszym terminie, w innych okolicznościach rynkowych, po wyższej cenie oraz dodatkowego wynagrodzenia Wzywających za wykonanie robót agrotechnicznych w wydłużonym okresie trwania Umowy nr 159/ZDMiKP/. Konsorcjum przed złożeniem wniosku zgłosiła roszczenie w marcu 2022r. , a następnie w listopadzie 2022r. skierowała przedsądowe wezwanie do zapłaty obejmujące należność dochodzoną wnioskiem. Strony od kwietnia 2023r. do początku grudnia 2023r. z uwagi na złożony wniosek o zawezwanie do próby ugodowej w sprawie dotyczącej kosztów TOR prowadziły z przerwami rozmowy zmierzające do zawarcia ewentualnej ugody sądowej. Strony pozasądowo nie osiągnęły porozumienia. Wyznaczono termin posiedzenia ugodowego na dzień 20 lutego 2024r., podczas którego nie zawarto ugody sądowej. Wobec powyższego złożono w dniu 29 lutego 2024r. pozew o zapłatę kwoty objętej wnioskiem o zawezwanie do próby ugodowej. Zarząd przewiduje uwzględnienie powództwa w całości / w części. Należności prezentowane w bilansie w związku ze sprawą nie są objęte odpisem.

Wzywający: Konsorcjum: 1. ONDE S.A. 2. Mosty Łódź S.A. Przeciwnik: Skarb Państwa – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad Wartość przedmiotu sporu: 8 525 955 PLN	W dniu 29.12.2023r. Konsorcjum złożyło wnioszek o zawezwanie do próby ugodowej przeciwko Zamawiającemu: Skarbowi Państwa – Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad dotyczących części należności związanych z realizacją Umowy nr O.WR.D - 3.2410.86.2017 z tytułu realizacji robót w zakresie poszerzenia obiektu WS-47, które to poszerzenie jest wynikiem odmiennych niż przyjęte w PFU warunków hydrologiczno – hydraulicznych, z realizacji robót wynikających z wymagań operatora Orange Polska, które to wymagania wykraczały poza zakres zamówienia, z tytułu wydłużonej realizacji zamówienia na skutek opóźnienia w wydawaniu decyzji ZRID w okresie od dnia 13 lipca 2020r. do dnia 30 sierpnia 2020r., co skutkowało wydłużeniem czasu na ukończenie robót. W sprawie brak wyznaczonego terminu posiedzenia. Zarząd przewiduje pozytywne rozstrzygnięcie na etapie ugody bądź powództwa. Należności prezentowane w bilansie w związku ze sprawą nie są objęte odpisem.
Powód 1 : Mosty Łódź S.A. Powód 2 ONDE S.A. Pozwany: Skarb Państwa – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad Wartość przedmiotu sporu: 11 916 279 PLN	W dniu 17 stycznia 2024 roku powodowie złożyli pozew o zapłatę 11 916 279 zł przeciwko pozwanemu Skarbowi Państwa – Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. Pozew dotyczy części należności związanych z realizacją Umowy nr O.WR.D -3.2410.86.2017 tj. należności wynikających ze zmiany wymagań technicznych wydanych przez zarządcę linii kolejowej dotyczących wymaganej skrajni obiektów nad liniami kolejowym - prace projektowe, wykonania zwiększonej ilości robót budowlanych wynikających z wymagań warunków technicznych zarządcy linii kolejowej w zakresie wymaganej skrajni pionowej obiektów – roboty budowlane, oraz płatności z tytułu przedłużonej realizacji prac projektowych w okresie od dnia 20 grudnia 2019 roku do dnia 18 marca 2020 roku i w efekcie wydłużonej realizacji zamówienia w okresie od dnia 22 marca 2022 roku do dnia 31 maja 2022 roku. Zarząd przewiduje uwzględnienie powództwa w całości / w części. Należności prezentowane w bilansie w związku ze sprawą nie są objęte odpisem.

6.8. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ ZOBOWIĄZANIA POZOSTAŁE

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązania pozostałe obejmują przede wszystkim zobowiązania z tytułu dostaw i usług od podmiotów niepowiązanych, otrzymane zaliczki, zobowiązania z tytułu wynagrodzeń oraz zobowiązania z tytułu podatków.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług ujmuje się początkowo w wartości godziwej (odpowiadającej wartości nominalnej), a na dzień bilansowy wycenia według zamortyzowanego kosztu.

Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń ujmuje się w wartości należnej za wykonaną pracę, naliczonej zgodnie z zawartymi umowami.

Zobowiązania z tytułu podatków (w tym podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych, podatku dochodowego od osób fizycznych) ujmuje się w wysokości kwoty wymagającej zapłaty przez Spółkę zgodnie z obowiązującymi i mającymi zastosowanie przepisami.

Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Do grupy tej zalicza się rezerwy na niewykorzystane urlopy. Kalkulowane są one w oparciu o zestawienie niewykorzystanych dni urlopu na dany dzień bilansowy w podziale na poszczególnych pracowników oraz ich dzienne wynagrodzenie brutto powiększone o narzut ZUS pracodawcy.

	2023	2022
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług w tym od podmiotów powiązanych	92 466 4 639	129 617 3 999
Zobowiązania budżetowe z tytułu:	31 839	4 024
podatku od towarów i usług	15 257	-
podatku dochodowego od osób prawnych	11 430	-
podatku dochodowego od osób fizycznych	1 011	649
ZUS	3 980	3 273
podatku od nieruchomości	-	-
PFRON	77	69
PPK	84	31
inne	-	2
Pozostałe zobowiązania	8 486	8 654
z tytułu wynagrodzeń	3 118	2 937
rozliczenia międzyokresowe kosztów	-	937
krótkoterminowe zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	3 719	3 918
inne	1 649	862
Razem	132 791	142 295

6.9. WYJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Uzgodnienie zmiany stanu kapitału obrotowego za okres sprawozdawczy oraz analogiczny okres roku poprzedniego:

	Zmiana stanu w sprawozdaniu przepływów pieniężnych 2023	Zmiana stanu w sprawozdaniu przepływów pieniężnych 2022
Zmiana stanu rezerw	1 948	424
Zmiana stanu zapasów	(3 590)	(917)
Zmiana stanu należności	(13 380)	38 209
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	(4 431)	14 204
Zmiana stanu pozostałych aktywów	(744)	6 643
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu kontraktów	117 957	(144 809)
Zmiana stanu kapitału obrotowego	97 760	(86 246)

Pozostałe korekty niepieniężne za okres sprawozdawczy oraz analogiczny okres roku poprzedniego

	Pozostałe korekty niepieniężne w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych 2023	Pozostałe korekty niepieniężne w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych 2022
Zysk z działalności inwestycyjnej	(221)	-
Kompensata pożyczki	-	(6 366)
Pozostałe	(37)	(232)
Pozostałe korekty niepieniężne	(258)	(6 598)

6.10. STRUKTURA GRUPY

Udziały, akcje w jednostkach zależnych i współzależnych

Udziały, akcje w jednostkach zależnych i współzależnych wykazywane są według kosztu historycznego, pomniejszonego o utworzone odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników aktywów. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów odpowiada wartości godziwej tego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość tę ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej.

Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości niefinansowych składników majątkowych używanych w działalności ujmuje się jako pozostałe koszty.

Struktura Grupy

Na dzień 31 grudnia 2023 roku w skład Grupy wchodzi Jednostka dominująca ONDE S.A. oraz jednostki zależne, konsolidowane metodą pełną i metodą praw własności.

Lp.	Nazwa jednostki	Siedziba	Zakres działalności	Udział Jednostki Dominującej w kapitale (równy posiadany prawom głosu)		Udział Jednostki Dominującej w kapitale (równy posiadany prawom głosu)	
				31.12.2023	Wartość udziałów ONDE (w tys. PLN) 31.12.2023	31.12.2022	Wartość udziałów ONDE (w tys. PLN) 31.12.2022
Udziały posiadane bezpośrednio							
1	WTL 20 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	315	100,00%	315
2	WTL 40 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	330	100,00%	330
3	WTL 80 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	165	100,00%	165
4	WTL 100 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	255	100,00%	255
5	WTL 120 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	300	100,00%	300
6	WTL 130 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	900	100,00%	900
7	WTL 140 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	450	100,00%	450
8	WTL 150 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	270	100,00%	270
9	WTL 160 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	240	100,00%	240
10	WTL 170 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	390	100,00%	390
11	IDE PROJEKT SP. Z O.O.	Toruń	usługi projektowe	100,00%	500	100,00%	500
12	SOLAR SERBY SP. Z O.O. (dawniej AZURYT 6 INVESTMENTS SP. Z O.O.)	Warszawa	odnawialne źródła energii	50,00%	14 687	50,00%	14 687
13	CYRANKA SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	0,00%	0	100,00%	10 647
14	KWE SP. Z O.O.	Warszawa	odnawialne źródła energii	50,00%	11 232	50,00%	11 232
15	ELEKTROWNIA DE PVPL 22 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	15 850	100,00%	15 850
16	WTL 270 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	360	100,00%	360
17	WTL 210 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	795	100,00%	795
18	WTL 50 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	555	100,00%	555
19	PARK SŁONECZNY CIECHANÓW SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	1 328	100,00%	1 095
20	PARK LEWAŁD SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	9 354	100,00%	9 354
21	FW GUMIENICE SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	2 551	100,00%	2 551
22	FARMA WIATROWA SZYBOWICE SP. Z O.O.	Warszawa	odnawialne źródła energii	50,00%	5 287	50,00%	5 287
23	DEVOZE SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	5	100,00%	5
24	SOLAR KAZIMIERZ BISKUPI SP. Z O.O. (dawniej NEO SOLAR KAZIMIERZ BISKUPI SP. Z O.O.)	Warszawa	odnawialne źródła energii	50,00%	22 681	50,00%	22 681
25	PV KADŁUBIA 2 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	9 421	100,00%	9 421
26	PV SZCZEPANÓW SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	4 404	100,00%	4 404
27	ONDE GmbH	Düsseldorf	Rozwój działalności wykonawczej w OZE	100,00%	118	100,00%	118
28	INVEST PV SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	6 352	0,00%	0
29	SPV CZERWONA WODA SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	7 040	0,00%	0
Razem					116 135		113 157

Wartość udziałów w Spółkach kontrolowanych przez ONDE S.A. wynosi: 62.248 tys. zł. Wartość udziałów w jednostkach współkontrolowanych to: 53.887 tys. zł.

Nabycie jednostek obejmujących grupę aktywów nie stanowiących przedsięwzięcia

W dniu 7 lipca 2023 r. Spółka ONDE S.A. zawarła umowy nabycia 100% udziałów od jednostek niepowiązanych w dwóch spółkach SPV Czerwona Woda Sp. z o.o. oraz w PV Invest Sp. z o.o. będących właścicielami projektów dwóch elektrowni fotowoltaicznych zlokalizowanych w województwie dolnośląskim. Jeden projekt znajduje się na bardzo zaawansowanym etapie rozwoju i posiada pozwolenie na budowę. Drugi projekt także posiada pozwolenia na budowę, jednakże jest na etapie pozyskiwania warunków przyłączenia do sieci. Cena nabycia projektów została ustalona na zasadach rynkowych, wyniosła 13,6 mln zł i została rozliczona w środkach pieniężnych. Koszty transakcyjne dotyczące tej transakcji były nieistotne. W skład majątku spółki wchodzi umowa dzierżawy gruntów określająca powierzchnię pod budowę farm fotowoltaicznych, decyzje środowiskowe, warunki zabudowy i środki pieniężne.

Sprzedaż udziałów w jednostkach zależnych

W dniu 30.06.2023 nastąpiła sprzedaż 100% udziałów w spółce Cyranka Sp. z o.o. do jednostki niepowiązanej. Cena transakcji wyniosła 74.900 tys. zł., skorygowana o wartość zadłużenia zewnętrznego spółki Cyranka Sp. z o.o. Wynik na sprzedaży udziałów zaprezentowano w sprawozdaniu z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów w linii „Wynik na sprzedaży udziałów w spółce zależnej”.

6.11. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Poniższe tabele przedstawiają łączne kwoty transakcji zawartych przez Spółkę z podmiotami powiązanymi za okres zakończony 31 grudnia 2023 roku oraz za okres zakończony 31 grudnia 2022 roku.

	2023			2022		
	Jednostka Dominująca w Grupie kapitałowej ONDE	Spółki zależne GK Erbud	Razem	Jednostka Dominująca w Grupie kapitałowej ONDE	Spółki zależne GK Erbud	Razem
Należności z tytułu dostaw i usług	605	341	946	603	2 550	3 153
Udzielone pożyczki	36 505	16 225	52 730	-	30 474	30 474
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	891	3 748	4 639	3 555	444	3 999
Przychody ze sprzedaży	521	36	557	37	717	754
Przychody z tytułu odsetek od pożyczek	902	757	1 659	-	3 043	3 043
Zakup dóbr i usług	4 656	16 798	21 454	8 587	8 047	16 634

Na dzień przekazania niniejszych sprawozdań finansowych członkowie Zarządu oraz prokurenci nie posiadają żadnych świadczeń opartych na opcjach.

Podmiot osobowo powiązany z Członkiem Zarządu świadczył usługi na rzecz Spółki w roku 2023, a wynikające z nich wynagrodzenie jest związane wyłącznie ze świadczeniem tych usług, w łącznej wysokości 410 tys. zł.

Transakcje z kluczowymi członkami kadry kierowniczej

Wynagrodzenie naliczone za rok obrotowy członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej zaprezentowano w poniższej tabeli:

	2023	2022
Zarząd		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia)	5 715	6 171
Rada Nadzorcza		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia)	762	522
Razem	6 477	6 693

Na poszczególne dni bilansowe osoby zarządzające (członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej) posiadały następującą liczbę akcji (wszystkie akcje są akcjami zwykłymi):

Akcjonariusz	2023		2022	
	Liczba akcji/głosów	% udziału w kapitale zakładowym w głosach na WZA	Liczba akcji/głosów	% udziału w kapitale zakładowym w głosach na WZA
Jacek Leczkowski	3 530 612	6,48%	3 530 612	6,42%
Agnieszka Głowacka	136 768	0,25%	136 768	0,25%
Paweł Średniawa	117 831	0,22%	117 831	0,22%
Marcin Szerszeń	105 206	0,19%	105 206	0,19%
Piotr Gutowski	105 206	0,19%	105 206	0,19%
Jacek Socha	43 743	0,08%	43 743	0,08%
Michał Otto	44 558	0,08%	44 558	0,08%
Razem	4 083 924	7,49%	4 083 924	7,43%

6.12. ZDARZENIA PO ZAKOŃCZENIU OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO

9 stycznia 2024 r. Spółka spłaciła pożyczkę w wysokości 10 mln zł otrzymaną od ERBUD S.A. na podstawie umowy zwartej 5 lipca 2023 r.

22 stycznia 2024 r. ONDE S.A. wraz ze spółką ERBUD S.A. podpisała z HSBC Continental Europe List Zmieniający Nr 2 do znaczącej Umowy kredytowej zawartej na podstawie „Listu dotyczącego usług wsparcia handlu Nr 24/2021”. Na mocy umowy strony ustaliły możliwość korzystania przez ONDE S.A. oraz ERBUD S.A. z limitu na gwarancje bankowe i akredytywy w wysokości 74 mln zł do 31 października 2024 r.

8 marca 2024 r. ONDE S.A. oraz Goalscreen Holdings Limited (spółka działająca zgodnie z prawem Cypru, z siedzibą w Larnace) zawarły ze spółką należącą do Grupy Orlen – tj. z Energa Green Development sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku – przyrzeczoną umowę sprzedaży 100% udziałów (każdy ze Sprzedawców po 50% udziałów) w spółce Farma Wiatrowa Szybowice sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. Cena sprzedaży przypadająca dla ONDE SA to kwota ok. 31,4 mln PLN. Farma Wiatrowa Szybowice sp. z o.o. jest właścicielem projektu farmy wiatrowej pod nazwą Szybowice, o mocy zainstalowanej 37,4 MW, zlokalizowanej w gminie Prudnik.

8 marca 2024 r. Spółka zawarła z Farmą Wiatrową Szybowice umowę, której przedmiotem jest generalne i kompleksowe wykonawstwo projektu farmy wiatrowej o całkowitej łącznej wartości ok. 105 mln zł netto. Termin realizacji kontraktu to 21 miesięcy od dnia wydania przez Farmę Wiatrową Szybowice polecenia rozpoczęcia prac.

Umowa ta wejdzie w życie z dniem otrzymania przez ONDE od Farmy Wiatrowej Szybowice polecenia rozpoczęcia prac. Strony ustaliły, że polecenie rozpoczęcia prac musi zostać wydane do 22 marca 2024 r.

12 marca 2024 r. Spółka podpisała znaczącą umowę kredytu odnawialnego na finansowanie i refinansowanie projektów OZE. Umowa kredytu odnawialnego dotyczy finansowania lub refinansowania poniesionych w ciągu 6 miesięcy poprzedzających finansowanie nakładów inwestycyjnych związanych z:

- nabyciem 100% udziałów w spółce celowej prowadzącej projekt OZE,
- zaliczkami przyłączeniowymi oraz innymi opłatami na rzecz przedsiębiorstwa energetycznego w związku z umową przyłączeniową.

Na podstawie umowy bank udzieli Spółce kredytu odnawialnego w euro, w maksymalnej kwocie 20 mln euro, który to kredyt będzie udostępniany w formie ciągłych w złotych lub euro po złożeniu przez ONDE stosownego wniosku o wypłatę.

15 marca 2024 r. Spółka zawarła z PV Barlinek Sp. z o.o. umowę sprzedaży 100% udziałów za kwotę ok. 29,4 mln PLN w spółkach zależnych, tj. w spółce SPV Czerwona Woda sp. z o.o. oraz w spółce Invest PV sp. z o.o., będących właścicielami trzech projektów farm fotowoltaicznych o łącznej mocy zainstalowanej 23,1 MW. Dwa z nich, o łącznej mocy zainstalowanej 18,72 MW, są aktualnie w fazie budowy, a jeden projekt o łącznej mocy zainstalowanej 4,42 MW znajduje się w fazie dewelopmentu.

Podpisy Członków Zarządu

Paweł Średniawa
/Prezes Zarządu/

Piotr Gutowski
/Wiceprezes Zarządu/

Marcin Szerszeń
/Wiceprezes Zarządu/

Marek Marzec
/Wiceprezes Zarządu/

Toruń, 26 marca 2024 roku